Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 18(788) XXII m. (15 ct.) MONTREAL, 1962 - MAIRONIO metai. GEGUŽIS-MAY 2 d. Postage paid at Montreal.

Sutinka į viršūnių konferenciją

MASKVOJE SUVAIDINTA PARLAMENTINĖ KOMEDIJA PAGAL NIKITOS MODELĮ. MACMILLAN IR KENNEDY, NUSILEISDAMI CHRUŠČIOVUI, SUTINKA DALYVAUTI VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJOJE

Iš nusiginklavimo ir atominių bandymų sustabdymo nieko neišeina, nes Rusijai tas nepriimtina.
Alžyro teroristai dar veikia, bet jų veikimas eina prie galo.
Įsidega karas Azijos pietryčiuose.

SOVIETŲ „parlamento" rinkimai suvaidinti tokie patys, kaip prie Stalino. Kremliuje susirinkęs sovietinis „parlamentas" išklausė Chruščiovo pamokslą ir jo paaiškinimus. Kaip buvo, taip ir

LIKO DIKTATORIUM NIKITA CHRUŠČIOV.

Padėjėjais jis pasirinko ištikimesnius kompartijos narius ir „tautų draugystės" marionetes, įtraukdamas „prezidento" pavaduotojais Paleckį su Kalnberziniu.

CHRUŠČIOV tačiau, taikydamasis prie žmonių nuotaikų ir atsiribidamas neva nuo Stalino dar toliau, pasiūlė ir „naują vę" —

NAUJĄ SOVIETIJOS KONSTITUCIJĄ,

nes senoji, kuri buvo vadinama Stalino konstitucija, esanti jau atgyvenusi savo amžių ir pasenusi. Naujai sovietinės diktatūros „konstitucijai" parašyti Chruščiovas sudarė komisiją iš 80 kompartiečių, kuriems vadovaus jis pats. Tai bus jau Nikitos Chruščiovo konstitucija, kurios tikslas būsiąs — atbaigti perėjimą į komunizmą. Tai nesunku padaryti, nes

VISI SOVIETIJOS ŽMONĖS JAU PADARYTI PROLETARAIS.

Išskyrus pačią diktatūros viršūnėlę ir jos tarnus - palaikytojus, kurie naudojasi išimtinomis privilegijomis.

EKONOMINĖ krizė Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose, o svarbiausia, kad trūksta duonos, diktatūrai neduoda ramybės.

Vis dėlto Vakarų didžiuosius jaudina Nikitos kombinacijos, kurių jo partija moka išgalvoti. Todėl

MACMILLANAS ATVYKO AMERIKON

ir tariasi su Kennedy ir Diefenbakeriu. Rusijos diktatūrai darant naujų bandymų, išgalvojant naujų reikalavimų Vakarams, nepaliaujamai įtaigojant „viršūnių" susitikimo, Macmillanas susitarė su Kennedy ir, baigę pasitarimus, pareiškė oficialiai, kad jie

SUTINKA DALYVAUTI „VIRŠŪNIŲ" KONFERENCIJOJE,

jeigu tiktai kas nors galima būtų joje susitarti. Bet ar tokių vilčių gali būti?

ATOMINIŲ bandymų klausimu nieko nepasisekė pasiekti, nes Vakarų siūlomąją kontrolę rusai vertina, kaip šnipinėjimą, nors Vakarai stato lygias sąlygas ir sau. Be to, Amerika sutiko susiaurinti kontrolę ligi tokio laipsnio, kad kontrolei būtų įsteigti tiktai punktai.

NUSIGINKLAVIMO klausimu padėtis ta pati ir nieku nekinta, nes

RUSIJAI NUSIGINKLAVIMAS NEPRIIMTINAS,

ypač kad Vakarai taip pat reikalauja kontrolės, o Rusija ir čia kontrolės primti nesutinka. Tat nyksta bet kokios susitarimų viltys. Gal todėl ir Macmillano su Kennedy komunikatas pagrįstas sąlygomis, **aptarimais ir netikrumu.**

MACMILLANAS, po pasitarimų su Kennedy, sekmadienį jau atskrido į Ottawą tartis su Diefenbakeriu.

PAVOJAI TAIKAI AUGA LABAI GREIT.

Ypač jie iškyla Azijos pietryčiuose. Čia kovos verda Vietname, Kombodžoje, Malajuose, neramumas Tailande ir visoje Indokinijoje, nes Kinijos komunistai yra pasiryžę užgrobti šias sritis. JAV pagalbą šioms pavojuj atsidūrusioms yra permaža, kad jos galėtų atsispirti prieš kinų agresiją.

KENNEDY parėdymu pradėti JAV atominiai bandymai Ramiojo vandenyno srityje. Bet pareikšta, kad jeigu Rusija sutinka pasirašyti sutartį dėl bandymų sustabdymo, Amerika sutinka tuojau bandymus nutraukti. Bet

RUSIJA NESUTINKA DA RYTI ATOMINIŲ PALIAUBŲ.

Todėl JAV A bandymus tęsia ir toliau.

ALŽYRE, nors ir beviltiškai, bet teroristai dar tęsia žmonių žudynes.

KONGO politinė krizė nepraeina, nes Adula su Tšiombe negalėjo susitarti.

INDONEZIJOS ginčas su Olandija tebesitęsia. Sukarno, nesisekant jėga užgrobti Vak. Gvinejos, dabar siųlo jau derybas.

RUSIJA savo imperialistinius karus pradėjo vadinti išlaisvinamaisiais (osvoboditelnyje) karais.

GRAIKIJOJE komunistai buvo sukėlę riaušes, bet buvo apraminti.

DIDELIU LAIMĖJIMU LAIKOMAS

JAV raketos su 90 tonų vandens išvedimas į viršutines erdves. Bet raketa, paleista į Mėnulį, nepasisekė, nes sugedo jos aparatūra.

— Į New Yorką atvyko rusų kosmonautas Titovas, kuris dalyvaus JTO kosmonautikos posėdžiuose. Jis paprašė pasimatymo su JAV kosmonautu Glenn.

— Naujojo Orlleano, JAV, arkivyskupas pranešė, kad visi, kas priešinsis negrų teisių pripažinimui, bus ekskomunikuoti.

— Windsor Chrysler darbininkų streikas pasibaigė.

— Transporto šoferių streikas pasibaigė. Padaryta daug nuostolių.

TRADICINIS TAUTŲ FESTIVALIS MONTREALYJE

Katalikiškųjų mokyklų komisijos Neokanadiečių biuras šį penktadienį, gegužės 4 d., 8.15 val. vakaro Forume ruošia tradicinį etninių grupių tautinių dainų ir šokių festivalį, kuriame dalyvaus 21 tautinė žmonių grupė, apie 700 dalyvių, pasirėdžiusių savo tautiniais drabužiais. Jie dainuos ir šoks savo tautinius šokius. Festivalį globoja Montrealio miesto majoras Jean Drapeau. Įėjimas nemokamas. Biletai gaunami 3737 Sherbrooke East, telefonas 525-9311, lokal 325-327.

Mokytojų Dienos Montrealyje

SVARBUS LIETUVIŠKŲJŲ MOKYKLŲ MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

įvyko Montrealyje, susauktas KLB Kultūros Fondo. Šį kartą dalyvavo palyginamai daug mokytojų, kurių tarpe buvo jaunų, jau Kanadoje baigusių savo specialybės mokslus.

Dalyvavo:

iš Toronto: J. Gustainis, I. Matusevičiūtė, R. Bleizgytė, A. Eižinaitė, M. Gudaitienė, P. Urbonienė, I. Grabušaitytė, E. Grabauskienė, T. Rafaelis, MIC, J. Andrulis, D. Kerbienė, N. Ankudavičius, S. Andrulienė, J. Matulevičiūtė; iš Montrealio: T. J. Borevičius, SJ, B. Lukoševičienė, E. Navikienienė, J. Baltuoniene, Ses. Celina, I. Rimkevičienė, A. Blauzdžiūnienė, M. Jonynienė, G. Gedvilienė, A. Kavaliūnaitė, J. Gečienė, A. Blauzdžiūnas, L. Stankevičius, H. Nagys, V. Jonynas, I. Gražytė, Ses. Loreta, T. S. Kulbis, SJ, A. Ališauskas, J. Kardelis; iš Hamiltono: M. Kvedarienė ir K. Norkus iš Rodney V. Ignaitis; iš Ottawos A. Jurkus; iš Putnam Ses. Paulė.

KLB Kult. Fondo pirm. J. Borevičius atidarė Mokytojų dienas sveikinimu ir prezidiuman pakvietė J. Gustainį ir K. Norkų pirmininkais ir G. Gedvilienę ir M. Jonynienę sekretorėmis; rezoliucijų k-jon dr. H. Nagį, Ses. Paulę ir P. Urbonienę.

T. Rafaeliui, OFM, sukalbėjus maldą, mokytojus pasveikino KLB Kr. V-bos pirm. St. Kęsgaila, po to sekė Ses. Paulės paskaita.

VAIKO AUKLĖJIMAS STOVYKLOJE.

Turinti daug patyrimo stovyklų organizavimo ir vedimo srityje, Ses. Paulė davė labai dalykišką, daugeliu pavyzdžių patikslintą ir labai konstruktyvaus turinio paskaitą. Kadangi kaikurios mokytojos veda stovyklas ir ypač, kad ses. Paulės paskaitoje buvo gausu auklėjimo faktų bei pavyzdžių, kas yra privalu ir lietuviškajai mokyklai, tai paskaita neužtenkamai tenuėjo į šalį nuo Mokytojų dienų tikslų. Ypač, jeigu turėsime dėmesyje, kad Ses. Paulė labai įdomiai aptarė pedagogo James J. Cribbin formuluotą apuatrimą:

KAS YRA VAIKAS?

Jo atsakymai: Mūsų auklėtiniai yra biologinės gyvulinės prigimbties kūriniai, būtini biologinių sąlygų; ekonominės būtybės, jieškančios medžiaginių gėrybių; psichologinės būtybės, jieškančios saugumo, meilės ir ramybės; socialiniai organizmai, susirūpinę gyventi darniai su kitais žmonėmis, laimėti pagarbą ir pritarimą; filosofinės būtybės, nuolat siekiančios savo gyvuliškumą apvaldyti, naudojant protą ir valią; dvasiniai kūriniai, susirūpinę dieviškais ir amžinais dalykais.

Paskaitininkė, paklausta, davė daug atsakymų ir paaiškinimų.

KLB KULTŪROS FONDO PRANEŠIMĄ

padarė T. J. Borevičius, sužymėjęs praėjusiųjų Mokytojų dienų nutarimus ir aptaręs mokytojų paruošimo, vadovėlių leidimo ir lietuviškos gimnazijos steigimo klausimus. Pirmasis klausimas tebelieka dienotvarkėje. Vadovėlių leidimo reikalu nepavyko susitarti su Amerika, ir tesutarta, kad tinkami vadovėliai bus rekomenduojami, o netinkami liks be rekomendacijos. Gimnazijos steigimas nerealus, ir jos vietoje patariama steigti mokslo viams bendrabučius.

Po to H. Nagys aptarė dar Maironį ir Girnių. Aptarimo pasekmės rezoliucijoje.

V. Jonynas dar kalbėjo apie kaikurių leidinių, išleistų Lietuvoje panaudojimą. Mokytojai tuo reikalu gavo informacijų.

Pedagogas A. Rinkūnas kalbėjo.

APIE MOKINIŲ PAŽANGUMO VERTINIMĄ.

Iš anksto patiekęs 12 klausimų, juos visus ir išnagrinėjo, lygindamas lietuviškas mokyklas su angliškomis. Prelegentas ypač pabrėžė auklėjimo reikalingumą, kuriam įvertinti pasiūlė raidžių sistemą, o mokėjimo įvertinimui naudoti kanadišką 100 vienetų sistemą vietoj 5 sistemos. Jis taipgi pasiūlė metų gale visiems mokiniams daryti egzaminus, o kėlimui iš klasės į klasę — naudoti pažymių vidurkį.

Prelegentas taip gi pasiūlė peržiūrėti dalykų programą ir ją daugiau pritaikyti prie sąlygų ir galimybių.

Dikusijoms dėl pranešimų užsitęsus ilgiau, neliko laiko pedagoginėms aktualijoms, kurių referentu buvo numatytas J. Gustainis.

Originalus ir įdomos buvo

AUGŠTESNIŲJŲ LITUANISTIKOS KURSŲ SEMINARO DALYVIŲ PASISAKYMAS

Čia jaunieji akademikai (beveik visi jie studentai). Seminaro dalyviai: K. Barteska, K. Kličius, L. Juodytė, A. Rudinskas, D. Bartešaitė, E. Tekutis, A. Sibitis, A. Keturka, D. Sibitytė ir K. Kuncevičius, — V. Jonyno paklausti, ar jie randa, kad lietuviškoji mokykla jiems davė visa, ko jie pageidavo, moderuojant Seminaro vedėjui Dr. H. Nagiui, atsakinėjo ne tik tai į V. Jonyno, bet ir į daugelį kitų klausimų. Gaila, kad veiklūs buvo tiktai keli ir tai į klausimus atsakinėjo daugiau pavieniui.

PAAIŠKĖJO:

būdami šeštadieninėje mokykloje ir lituanistiniuose kursuose jie negalėję suprasti jiems duodamų dalykų svarbumo, kaip jie dabar supranta; jiems ir dabar stinga lietuvikojo žodyno, todėl jiems lengviau kalbėti angliškai; tėvai neįstengė juos geriau pramokyti kalbėti lietuviškai, o mokykla kartą per savaitę telankyta, ypač ja dar nepakankamai domintis jiems negalėjo padėti tiek, kiek tą jie supranta išaugė ir subrendę; jų nepatenkinę ir kaikurie mokytojai bei jų mokymo būdas; lietuviškai jie skaito labai mažai arba nieko; kaikurie jų sutiktų dabar išeiti sistemingą lietuvių literatūros ir gal istorijos kursą, bet nereiktų, religijos, geografijos ir turbūt lietuvių kalbos gramatikos. Jeigu jie dabar laisva valia lanko seminarą, tai reiškia, **kad lietuvybė juose gyva, bet** šiomis aplinkybėmis, susituokę nors ir lietuvis su lietuve, jie netikri, kad tarp savęs kalbėtųsi lietuvikšai, o jeigu taip, tai (kaikurie mokytojai darė išvadas) jų vaikai jau kalbėti lietuviškai kalbėai neišmoktų.

Klausimų buvo daug, bet tokiam išsiaiškinimui stigo laiko.

Uždarant susirinkimą, pirm. J. Gustainis suminėjo, kad liko neaptarti vadovėlių su angliškais tekstais klausimas. Pagaliau, jis pareiškė padėką Kultūros Fondo pirmininkui ir jo talkininkams už Mokytojų dienų suorganizavimą ir priėmus rezoliucijas, bei sugiedojus Tautos Himną, Mokytojų dienos baigtos.

KANADOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS,

įvykęs 1962 m. balandžio 28—29 dienomis Montrealyje, priėmė sekančias rezoliucijas:

1. Suvažiavimas mano, kad stovykla galėtų ir turėtų būti svarbi pagelbinė lituanistinio auklėjimo institucija. Tėvai prašomi savo vaikus leisti į lietuviškas stovyklas, remti jas materialiai ir pasitikėti stovyklų vadovybėmis.

2. Siūlo svarstyti galimybes, vietoje planuojamos naujos lietuviškos gimnazijos, įkurti lietuviams moksleiviams ir studentams bendrabučius, kur jie gyventų lietuviškoje aplinkoje ir dvasioje.

3. Prašo šiais, Maironio metais, kiekvienoje lietuviškoje vietovėje ir mokykloje, atatinkamai atžymėti šią svarbią sukaktį.

4. Rekomenduoja mokytojams, auklėtojams ir tėvams perskaityti Dr. Juozo Girnius knygą „Tauta ir tautinė ištikimybė", kurioje filosofo įžvalgumu ir gilumu autorius atskleidžia mūsų išeivijos pagrindines problemas.

5. Kreipiasi į tėvus, kad jie aktyviau padėtų lietuviui mokytojui, nuolat mokydami savo vaikus lietuvių kabos, taip pat prašo lietuviškos spaudos ir parapijų, kad populiarintų lietuvių kalbos ir rašto mokymą jaunųjų tarpe.

6) Sveikina P. L. B. Valdybos sudarytąją Kultūros Tarybą ir linki jai sekmės sunkiuose bei darbuose.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Nepriklausomos Lietuvos Mašinų Fondo vajus tęsiamas toliau. Šį kartą skelbiama:

Petras Verykis,
Lachine, P. Q. $20.00
J. Šarūnas,
Hamilton Ont. ....$ 5.00
Viso gauta $25.00

Nuoširdžiausiai dėkojame už įnašus.

M. Fonde buvo ..$ 8,766.75
Per sav. gauta ...$ 25.00
M. F-de dabar yra $ 8,791.75
M. F. užplanuota $15,000.00
M. F. dar trūksta $ 6,208.25

Maloniai prašome papildyti iki užplanuotos sumos, už ką būsime labai dėkingi.

Visiems vajaus dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašome atsiliepti daugiau tautiečių.
Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva" Valdyba.

KAS NAUJA KANADOJE

PRASIDĖJO RINKIMINĖ KOVA

Federalinis Kanados parlamentas galėjo veikti iki 1963 metų kovo mėnesio. Bet Diefnbaker parlamentą paleido beveik metais anksčiau, Matyt skaičiuodamas, kad tai jo partijai bus geriau rinkimus dabar laimėti daugiausia ir kad sekantis po šių rinkimų laikas gali būti dar sunkesnis

Rinkimus tikisi laimėti ir naujoji demokratinė partija ir socialinis kreditas.

Galima teigti, kad ligšiol buvusi konservatorių partijos dauguma buvo pačio pirmininko asmeninis laimėjimas — kaip gero kalbėtojo ir sumanaus politiko, kuriam lygaus neatsirado.

RŪBŲ VAJUS SUVALKŲ

lietuviams beigiamas gegužės m. 5 d. Praeitą savaitę buvo paruošta 10 siuntinių, bet ne išsiųsta, nes trūksta pinigų pašto išlaidoms padengti. Dar lieka pasiųsti apie 30 siuntinių, jų persiuntimo išlaidos sudarys 135 dol.

Narintieji paaukoti dėvėtų drabužių, o ypač pinigų, prašomi skambinti iki š. m. gegužės mėn. 5 d. J. Kęsgailienei PO 7 5956, Iz. Mališkai RI 7-5846, A.Rusinui DO6-7231.

Praeitą savaitę aukojo rūbų: pp. Kerevičiai, A. Drevinskienė, D. Bytautienė ir G. Daukšienė.

Vajaus talkininkų vardu
Iz. Mališka.

KLB KRAŠTO TARYBON

pasiūlytieji kandidatai Montrealyje gavo balsų: Bakšys St. 65, Balsevičius P. 23, Barisas V. 41, Baronas K. 69, Bernotas J. 155, Borevičius J. 189, Čepas S. 46, Daniliūnas E. 34, Dvilaitis J. 36, Gražys A. 113, Gudaitis E. 33, Gustainis J. 69, Januška P. 44, Janušonis St. 30, Jasiūnienė V. 26, Jurkevičienė E. 33, Kardelis J. 182, Karka J. 31, Kęsgaila S. 202, Kšivickas J. 41, Kukžma A. 128, Kudžma V 135, Kuolas A. 50, Lelis P. 64, Liudžius A. 65, Lukoševičius J. 153, Lukoševičius P. 158, Mališka Iz. 166, Mikšys J. 99, Nagys H. 202, Norkeliūnas A. 179, Norkus K. 33, Pavilanis V. 179, Pleinys J. 17, Pusarauskas A. 151, Ramanauskas M. 27, Remeikis J. 25, Rudinskas P. 180, Rušas V. 11, Sakalas B. 38, Simanavičius J. 87, Skripkutė L. 51, Skučas J. 94, Smaižienė V. 30, Sonda V. 25, Šarapnickas J. 13, Šemogas J. 193, Šetikas A. 16, Šetkus S. 9, Tautkevičienė V. 24, Užupis V. 51, Vaidotas V. 46, Vasys Vasiliauskas V. 19, Venskevičienė M. 144.

● **J. G. Geležiūnui,** kurio sutuoktuvės su p. Januškevičiūte įvyks gegužės 12 d., bičiuliai ir artimieji draugai AV salėje bal. 29 d. suruošė gražią priešvestuvinę staigmeną.

● **Šakinskienė Ona,** žiemą praleidusi Vancouveryje, vasarą praleisti atvyko į Montrealį.

● **Baltrukonis** nusipirko naujus namus Mont-Royal mieste ir ten jau persikėlė gyventi.

● **Pp. A. Daugelavičiai** sugrįžo iš atostogų, kurių metu apvažinėjo JAV pietus ir Meksikos pajūrius, su garsiu Acapulca kurortu.

● **J. Lukošiūnui** siuntinių biure ABC yra laiškas iš Lietuvos, kurį vedėjas prašo atsiimti.

KANADOS LENKŲ KONGRESAS

kurio pirmininku dabar yra Dr. Z. Jurczynski, praneša, kad gegužės 3 lenkų šventė bus minima Monrtealyje gegužės 6 d. 2 val. po pietų vainiko padėjimas Deminion square, nuo 2.15 iki 4 val. pp. paradas - demonstracija Metcalf ir Sherbrooke gatvėmis į Plateau Hall, kur 4 val. pp. bus akademija ir koncertas, dalyvaujant chorui, solistams ir šo

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"
Redaktorius Jonas Kardelis.

DOminic 6-6220
7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:		**Yearly Subscription Rates:**	
Kanadoje	5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. Amesica	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Išprievartavimas

PENKIASDEŠIMT V. MYKOLAIČIO - PUTINO POETINĖS KŪRYBOS METŲ

V. Mykolaitis Putinas yra neabejotinai vienas didžiausių ir pats didysis praeinančios kartos lietuvių poetas ir rašytojas. Drauga yra ir savo specialybės mokslininkas eruditas. Mykolaičio - Putino kūryboje matome ne taip dažnai pasitaikantį šių dviejų savybių gerą suderinimą: būti kūrėju ir draugе būti mokslininku. V. Mykolaitis - Putinas kaip tiktai savyje šias dvi svarbias savybes jungia. Pasigėrėtinai gražiai junga. Tame glūdi Putino kūrybos savybė. Kad jo kūryboje jauti kūrėjo polėkius ir draugе matai, kad tas pagrįsta protu, žinojimu ir apskaičiavimu to, kas yra kuriama, kas daroma. Šia prasme Mykolaitis - Putinas yra tikras maestro.

V. Mykolaičio-Putino asmenybė, žmogaus, poeto ir mokslininko, kūrėsi permainingomis, kontraversiškomis sąlygomis ir yra išgyvenusi kelius ir žius ir nuėjusi kelius etapus. kaimietis, klierikas, kunigas, apostatas, profesorius, okupacinių permainų, sūkurių laužomas žmogus ir pagaliau... pagaliau dar nežinome, kaip viskas pasibaigs. Bet neabejotina, kad paskutinė sovietinė okupacija poetą - rašytoją - mokslininką bus žymiai ir giliai paveikusi.

Tokia asmenybė, kaip Mykolaitis - Putinas, kuris giliai jaučia kaip poetas ir giliai analizuoja kaip mokslininkas, — negali nepajusti, — giliai nepajusti, — tų sąlygų, kuriose jis turi gyventi ir kurti. Žinoma, visa to aplinkuma gališiaip ir taip kalbėti, siaip ir kitaip jį vertinti ir net liaupsinti, bet tikrovę Mykolaitis - Putinas neabejotinai giliai jaučia ir išgyvena.

Poetas tiesai negali būti nejautrus. Mokslininkas — taip pat.

Vilniuje, rašytojų klube, kur buvo minimos poeto 50 metų sukaktuvės, A. Venclova vertino poetą - rašytoją:

„Aistringai jieškojęs gyvenimo ir kūryboje tiesos, gėrio ir grožio, V. Mykolaitis - Putinas sukūrė lietuvių literatūroje puikios vertės kūrinius, atsinešė didelį kūrybinį lobį, praturtino tarybinę lietuvių prozą ir poeziją. Didelis talentas ir gili erudicija, susitelkusi Putino asmenybėje, — tokio poeto ir žmogaus, kuriuo didžiuojasi lietuvių tauta."

Šis bendras aptarimas beveik teisingas. Bet kas liečia Venclovos nurodomąją specifiką — „tarybinę", — tai mes visas Putino poemas perspausdinome ir jų „tarybiškumas" toks, kad tas tinka visiems lietuviams. Nebent Putinas yra parašęs ką daugiau, kur butų „smegenų išplovimo" žymės. Kol kas tokių žymių neteko dar pastebėti. Ir labai tenka suabejoti, ar jam pritaikomi tos technikos metodai? Nors sąlygos žiauriai baisios.

Jau tas faktas, kad „Sukilėlių" opera (mušika Juzeliūno) nuimta prieš pat premierą ir vėjais paleistas visas ir rašytojo ir sudetingo operos kolektyvo darbas; jau tas faktas, kad rašytojas turi perdirbinėti „Sukilėlių" antrąjį tomą, kai jis jau buvo bebaigiąs trečiąjį prieš kelis metus; tas faktas, kad jis, taikydamasis prie rusų nacionalizmo ir okupacinių sąlygų turi perdirbinėti du pastutinius tomus; kad jam sukrukdytas didžiulis darbas, apie kurį jis kalbejo, kaip apie darbą, kuris iš jo pareikalavo plačių ir gilių studijų bei labai daug darbo; kad jis tokiu būdu žiauriai išprievartautas, — negi rašytojui - eruditui ir jautriam poetui visa tai gali praeiti be pėdsakų, be redakcijos? Ar yra galima, kad žmogus ir poetas, kuriam brangi tiesa, kad jis susitaikytų su smurtu ir prievartavimu? Tai vargiai įmonoma, nes anot Puškino: genijus ir piktadarystė — dalykai nesuderinami (žiūrėk: Puskino Mocartas ir Saljeri). smurtą argi jis gali pripažinti? Jei Putinui brangi tiesa, ta

Po viso šito ir čia dar nesuminėtų smurto faktų, kokia žiauria ironija nuskamba Mykolaičio - Putino atsiliepimas į sveikinimus:

„Labai sujaudintas šito šilto sutikimo. Jaučiu čia reikalą tarti keletą žodžių, bet baiminuosi, jog nebūčiau nuobodus. Būti nuobodžiam yra pati didžiausia žmogaus, tuo labiau menininko blogybė. Galima būti ginčytinam, bet niekada nuobodžiam. Niekad nepasižymėdavau produktyvumu poezijoj, bet pastarieji metai, kaip reta, man produktyvūs

Aš džiaugiuos, jog poezijos muzai tarnauju štai jau daugiau kaip 50 metų. Poezija mane niekad nepaliko, o kurybos sąlygos ypač pagerėjo įsikūrus Tarybų Lietuvai. Viskas buvo mano poezijoje — jausmystės romanatikos ir liūdesio, rezignacijos ir susimąstymo, simbolizmo ir realizmo... Aš pats dabar daug kuomi esu nepatenkintas".

Tai nepaprastai žiauru ir skaudu. Išprievartautas rašytojas turi pagirti savo išprievartautoją!!! Kurioje kultūringoje valstybėje, kurioje kultūringų, — ne laukinių, — žmonių santvarkoje yra galimas panašus reiškinys?

Tiktai žinant milžiniško žiaurumo, sadizmo ir minimalaus nesiskaitymo su asmenybe pavergėją, galima suprasti, kad Mykolaitis - Putinas atiduoda, kaip Lietuvos kolūkiečiai kad atiduoda „partijai ir valstybei" (žinoma — ne savo valstybei) prievoles, sau nieko nepasilikdami. Pagal okupanto patarlę: „S volkami žyt—po volčji i vyt"... (Su vilkais gyvenant, reikia vilku ir staugti).

Kad V. Mykolaitis - Putinas kito drauge su gyvenimo kitimu ir įgaunama patirtim, tai yra visiškai suprantama ir natūralu, bet visai kas kita yra kaip poetas sako, kad „kūrybos sąlygos ypač pagerėjo įsikūrus Tarybų Lietuvai". Mykolaitis - Putinas ir mes visi gerai žinome, kaip tos sąlygos „ypač pagerėjo", kad rašytojas turėjo išmesti savo širdies kad ir operos kolektyvas savo darbą turėjo išmesti šiukšlynan...

Tragiška, skaudu ir graudu. Ir užuojauta poetui, sulaukusiam 50 kūrybos metų.

J. Kardelis.

Apie tobulesnę šeimą

D. Petrutytė.

PSICHO PEDAGOGINIŲ MONTESSORI PRIEMONIŲ REIKŠMĖ IR PASKIRTIS VAIKO AUKLĖJIME

Ugdomosios Montessori priemonės yra skirstomos į 4 pagrindinius skyrius:

1. Praktiškosioms gyvenimo pratyboms priemonės.
2. Juslių lavinamosios priemonės.
3. Mokslo priemonės.
4. Religiniam ir tautiniam auklėjimui priemonės.

Kas tos praktiškos gyvenimo pratybos?

Praktiškos gyvenimo pratybos užima svarbiausią vietą montesorinio auklėjimo sąrangoje. Iš tikrųjų nėra tinkamesnių užsiėmimų 3—5 m. amžiaus vaikams. Jie labai svarbūs pilnutiniam ir darniam vaiko vystymuisi — fiziniu, protiniu ir moraliniu požiūriais.

Šiandien namų apyvokos darbai mažiems vaikams yra daug reikalingesni negu kada nors anksčiau. Šitos rūšies pratybos galėtų būti nepamainoma auklėjimo priemonė šeimoje. Tik viena bėda, kad daugelis tėvų, nors ir įveda jas, bet nepasistengia suprasti tikrosios jų paskirties arba psichologinės reikšmės vaiko asmenybės formavimęsi. Savaime aišku, kad dėl stokos supratimo ir tinkamo pasiruošimo kaip reikiant patiekti jas vaikui, šitos pratybos nustoja ugdomosios galios, dažnai virsdamos tik beprasmiška „terlione".

Praktiškojo gyvenimo pratybos skirstomos į dvi grupes:

a) savęs apžiūrėjimo pratybos,

b) aplinkos apžiūrėjimo pratybos.

Prie pirmosios grupės priskiriami nusirengimo — apsirengimo veiksmai, šukavimas, dantų valymas, prausimasis, rankų plovimas, maudymasis, rūbų ir batų valymas, nosies valymas ir tt.

Antrajai grupei priskiriamos pratybos: šlavimas, dulkių šluostymas, stalų plovimas, skalbimas ir lyginimas, gėlių puokščių paruošimas, augalų priežiūra, stalo dengimas, patarnavimas prie stalų, indų plovimas ir daugybė panašių užsiėmimų, k. a. bulvių skutimas, žirnių aižymas, sumuštinių paruošimas ir kt. Šiai grupei priklauso įvairūs kiemo darbai: kasimas, sodinimas, laistymas, ravėjimas, grėbimas, vaisių ir daržovių skynimas, uogų raškymas ir tt.

Šioms pratyboms atlikti vartojamos premonės turi atatikti psichofizinius vaiko reikalavimus: ne per sunkios ir neperlengvos, ne perdidelės ir nepermažos, patvarios, gražios, spalvingos.

Prie praktiškųjų gyvenimo pratybų priklauso grakstumo ir mandagumo pratybos: betriukšmo vaikščioti, atsisėsti ir atsistoti, pasisveikinti, atsiprašyti, gražiai valgyti ir tt.

Toliau seka pusiausvyros pratybos ir tylos žaidimas.

Gerai atliekamos praktiško jo gyvenimo pratybos ugdo judesinį susiklausymą, tvarkingumą, darbštumą, savarankiškumą, pasitikėjimą sau ir pasiaugą kitiems. Nėra geresnio būdo visuomeniniams jausmams susiformuoti kaip nuolatinis vykdymas praktiškųjų gyvenimo pratybų vaikysteje tvarkingai ir su džiaugsmu. O visa tai veda prie emocinio darnumo ir pastovumo.

2. Išlavintos juslės — intelektinio gyvenimo pagrindas.

Sunku, bet svarbu suprasti, kad vaiko intelektas negali veikti izoliacijoj; visur ir visada jis turi būti betarpiškai susijęs su jo kūnu: su jo nervine ir raumenine sistema. Todėl visi vaikai tarp 3—6 m. amžiaus savaimingai trokšta priemonių, įgalinančių lavintis ir tobulinti jusles.

Montessori paruoštoje aplinkoje vaikas kaip tik ir randa šias reikalingas priemones. Jos yra moksliškai surūšiuotos atsižvelgiant į prigimtinius vaiko reikalavimus. Kai vaike, dirbančiam su šiomis priemonėmis, susiformuoja betarpiškas ryšys tarp jo, daikto ir aplinkos, tada protinis vaiko pažangumas savaime yra užtikrintas. Patobulintų juslių jautrumas įgalina vaiką geriau stebėti aplinką ir joje esančius daiktus bei vykstančius reiškinius, o šioji savo įvairumu traukia ir žavi vaiko dėmesį, kurio dėka jis renka sau žinias, kaip bitelė — medų.

Montessori specialiai paruoštosios regos, lytos, klausos, uoslės ir skonio juslėms lavinti priemonės yra ne kas kita, kaip pagalba vaiko protui susidaryti aiškias atitrauktines daiktų ypatybių sąvokas: didis, sunkumas spalva, forma,

Bus daugiau.

LIETUVIAI VISUS VEI...

Atkelta iš 6 psl.

Vokietija.

4204 LABOR SERVICE KUOPA ŠVENČIA 15 METŲ

Ši kuopa, įsteigta 1946 m. gruodžio 15 d. Manheime, š. m. kovo 2 d. iškilmingai paminėjo savo 15 metų egzistavimo sukaktį. Po pamaldų kuopos valgyklos patalpose, kuopos vadas kap. J. Matulaitis atidarė ir vedė minėjimą. Minėjimo pradžioje buvo įnešta kuopos vėliava. Atsistojimu pagerbti mirę kuopos nariai.

Atsilankė pulk. Hill, J. Glemža, prof. dr. L. Gronis ir kt.

Kuopoje buvo 276 žmonės, o dabar yra tik 91 žmogus. Per visą laiką kuopoje tarnavo 1360 žmonės. Didžiausia jų dalis išemigravo į Jungtines Amerikos Valstybes. Keturi iš jų šioje kuopoje yra miręs.

Po oficialiosios dalies sekė meninė programa, kuri buvo išpildyta Vasario 16 Gimnazijos tautinių šakių grupės, vadovaujamos mokyt. E. Gedikaitės deklamuota baladė „Eglė Žalčių Karalienė", M. Pansės-Simaniūkštytės liaudies dainomis ir operų arijomis ir kuopos vyrų vengro Herpei ir V. Pundzevičiaus muzikiniu koncertu.

LITERATŲ BŪRELIS

Vasario 16 gimnazijoj įsikūrė praėjusių metų pabaigoje. Pirmas šio būrelio viešas pasireiškimas įvyko kovo 3 d. Susirinkimą atidarė būrelio pirm. R. Baliulis. Jisai supažindino dalyvius su būrelio statutu bei jo tikslais. Toliau sekė 7 kl. mokinio T. Jakumaičio trumpas referatas apie Estiją ir jos kovas už nepriklausomybę. Tiumpą 8-tos klasės mokinio O. Kušneraičio paruoštą apžvalgą perskaitė pats pirmininkas, o 4 kl. mok. Reg. Tamošaitytė paskaitė ištrauką iš estų rašytojo August Gailit „Tomas Nipernadis".

ŠOKIŲ GRUPĖS PASIRODYMAI

Vasario — kovo menesiai, tai šokių grupės rugiapjūtė. Tuo laiku ji būna kviečiama į Vasario 16 minėjimus įvairiose vietose bei kitus parengimus. Šiemet tų pasirodymų trumpu laiku turėta net per daug. Paskutinis pasirodymas Vasario 16 šventės minėjime buvo Bocholte. Dalyvavo jaunesniųjų ir vyresnyjų grupės.

WELLAND, Ont.

MOTINOS DIENA

Gegužės mėn. 6 d., K & C salėje, Hellems Ave., Welland, tuoj po pamaldų rengiamas Motinos Dienos minėjimas. Šv. mišias atnašaus ir dienai pritaikytą pamokslą pasakys Tėv. B. Mikalauskas, OFM. Paskaitą skaitys p. Sakiene iš Buffalo, N. Y. Be to, ji su Buffalo skaučių skiltimi išpildys meninę dalį. Visos motinos bus apdovanotos ir kitos staigmenos, bet viskas tą dieną bus skirta Motinai. Pagerbdami motinas, ir mes vyrai susirinkime kuo gausiausiai.

VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Š. m. gegužės mėn. 20 d., toje pačioje K&C saleje, 22 val. 30 min. (tuojau po pamaldų) įvyks Welland Apylinkės B-nės visuot. narių susirinkimas. Dienotvarkė yra numatyta sekanti:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Prezidiumo rinkimas.
3. Praeito visuot. narių susmo protokolo skaitymas,
4. Valdybos pranešimas.
5. Reviz. komis. pranešimas.
6. Valdybos rinkimas.
7. Revizijos komjos rinkimas.
8. Tautos Fondo atstovybės rinkimas.
9. Klausimai ir sumanymai.
10. Susirinkimo uždarymas.

Kviečiami visi kuo skaitlingiau dalyvauti šiame metiniame susrinkime ir pareikšti viešai savus pageidavimus ir minitis; viešа kritika yra daug geresnė negu užkulisiniai šnibždesiai ir kalbos. Be to, praneša me, kad visiems bus išsiunti paskiri pakvietimai, bet jei gu kas nors per kokią nors klaidą negaus, lai mums atleidžia ir šis spaudoje praneši mas lai būna kartu ir kvieti mas.

Apylinkės Valdyba.

ŠOKIŲ VAKARAS

Kovo mėn. 24 d. surengtas Apyl. v-bos šokių vakaras davė apie 80 dol. pelno, tokiai mažai kolonijai yra didelis pinigas. Šokių vakaras įvyko Crowland Hotel Hall, 53 Ontario Rd. (Sav. pp. Sinkai). P. J. Sinkus leido dovanai pasinaudoti sale ir dar rūpinosi kitais reikalais, kaip išrūpinda mas leidimą ir nupirkdamas loterijai fantą. Pp. Sinkams visa Apyl. v-bos padėka. Be to, Apyl. Valdyba dėkoja visiems kitiems, prisidėjusiems prie šio parengimo ir visiems kitiems kurie parėmė šį parengimą savo atsilankymu.

V. S. VITAUSKŲ PAGERBTUVĖS

Š. m. balandžio mėn. 28 d., pp. Bieliūnų ūkyje įvyko V. S. Vitauskų pagerbimo vaišės. Buvo susirinkę beveik visi wellandiškiai, išskyrus galtuos, kurie dirbo arba kitais sumetimais negalėjo atvykti. Ponai Vitauskai yra rėmėjai lietuviškos veiklos, jie matomi bažnyčioje ir visuose kituose parengimuose bei minėjimuose. V. S. Vitauskai veda biznį 824 Ontario Rd., Welland, po iškaba „Walter's Hardware Store". Kaip girdėti, biznis gerai sekasi ir Vitkauskai turi nemaža klientų.

Trejos Devynerios.

JUOKDARIAI...

KLAUSIMAI LAISVEI, LIAUDIES BALSUI IR VISIEMS BIMBININKAMS

— Jūs, „taikos šalininkai", darote demonstracijas prieš JAV atominius bandymus. O kur jūs buvote ir kodėl nedemonstravote, kai atominius bandymus darė Rusija su Nikita Chruščiovu priešakyje?

— Kodėl jūs nė vienu žodžiu neparaginate Chruščiovo, kad jis priimtų Amerikas pasiūlymą visiškai nusiginkluoti?

— Kodėl jūs neparaginate Chruščiovo priimti Vakarų siūlomą nusiginklavimo kontrolę, nes kiekvienam gi yra aišku, kad patikėti žodžiu negalima?

— Ar gi jūs nesupratantate, kad bet kuri šalis, jeigu nebus kontrolės, gali būti apgauta— gali tai būti Rusija, bet gali būti ir Amerika. Vakarai gi siūlo lygias kontrolės sąlygas Rusijai, lygias sąlygas ir Amerikai, lygias sąlygas ir kitoms valstybėms. Kodėl jūs neparaginate Chruščiovo tas sąlygas priimti? Ir nusiginkluoti?

— Z. Serapinas Laisvėje rašo, kad Palangoje esą „TSRS Dailės fondo dailininkų kūrybos namai", į kuriuos suvažiuoja iš visos Rusijos dailininkai. Pasakykite, kokiu būdu Palangoje, Lietuvoje, atsirado TSRS namai?

— J. Paliukonis Laisvėje rašo apie Vilniaus žiburius ir teigia, kad Vilniuje dabar yra 52,000 darbininkų. Gal Laisvė paprašytų parašyti Paliukonį, kaip tie darbininkai gyvena: ar jie turi bent po kambarį? Butų tai jie neturi, tas yra gerai žinoma, bet ar jie vedę ir jau su šeimomis būdami, ar jie turi bent po vieną šeimai kambarėlį?

— Tas pat J. Paliukonis rašo, kad per 10 metų Lietuvoje išleista 10,000 inžinierių, bet jų dar esą trūksta, — tai kur gi tie inžinieriai pasidėjo? Kur gi jie — kolūkiuose karves melžia ar kiaules šeria? Juk net vištas išlaikyti kolūkiai atiduoda patiems kolūkiečiams, nes kolūkiai nepajėgia išlesinti vištų? Tai gal inžinierių augštasis mokslas pritaikytas kolūkių vištininkams, kad jie būtų vištaveizdžiai? O gal išvežti „Plačiojon tėvynen"?

— Jeigu sovietinė Rusija, kuri turi didžiausius plotus derlingnausius žemės, sparčiai žengia pirmyn, tai kodėl jai stinga savo duonos? Ir kodėl tiktai po 20 metų Chruščiovas žada sovietijos darbininkams po vieną kiaušinį per dieną?

— Bimbininkai, ar jūs norite tokios santvarkos, kurioje jums po 20 metų būtų duota galimybė per dieną suvalgyti vienas kiaušinis?

— Mizarininkai, ar jūs nepagalvojate, kad jums trūksta smegenų, trūksta smegeninėje logikos ir trūksta sąžinės, kad jūs nepasigailite 200 milionų Rusijos žmonių, kurie nudrįsę, alkani ir neturi nei mažiausios laisvės pasakyti Chruščiovui teisybę?

Mandrapypkis.

„N. L." SPAUSTUVĖ

Gal Jums reikia atspausdinti VOKAMS adresai, Jums VIZITINĖS KORTELĖS, vestuviniai arba sukaktuviniai PAKVIETIMAI, vakarams, koncertams, pobūviams BILETAI, subuvimų arba parengimų PROGRAMOS, biznio ir profesijų reikalams REKLAMINIAI ATSIŠAUKIMAI, SĄSKAITINIAI LAPELIAI, RECEPTŲ BLANKAI IR KITOKI SMULKŪS SPAUDOS DARBAI — Jūs neabejodami kreipkitės į „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" leidyklą: 7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, arba telefonu: DO 6-6220. Čia Jūs gausite visokią informaciją ir čia Jums, pagal Jūsų užsakymą, bus atspausdinta ŽEMIAUSIA KAINA, kokią tiktai Jūs Kanadoje galite gauti. NL.

HENRIKAS BLAZAS — GYVYBINIAIS KLAUSIMAIS

Pozityvių sprendimų bejieškant

2.

POLITINĖ KONFERENCIJA

Paruošus Lietuvos laisvinimo konstitucijos projektą, kuris būtų visų lietuviškų siekimų planas, reiktų eiti prie to plano visuotinio pripažinimo ir vykdymo, įjungiant į darbą visas lietuviškąsias jėgas.

Politinės konferencijos sušaukimas Lietuvos laisvinimo problemoms aptarti, atrodo, būtų jau pribrendęs. Tuo klausimu palankiai yra pasisakęs VLIKas, kai kurios VLIKe nedalyvaujančios grupės ir plačios visuomenės dalis per Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Centrą. Be to paskutinioji VLIKo sesija net nutarė. **„įžvelgdama reikalą suburti visas lietuvių jėgas Lietuvos laisvės kovai vesti ir koordinuoti, pavesti VLIKo prezidiumui kontaktuoti suinteresuotas tuo reikalu organizacijas ir paruošti planą vieningam laisvinimo darbo įgyvendinimui“.**

Tačiau tenka suabejoti, kad VLIKo arba bet kurio kito veiksnio iniciatyva galėtų būti sėkminga. Bevik aišku, kad nei VLIKas po savo deklaracijomis ir statutu gali apjungti kitus veiksnius, nei kiti veiksniai, turėdami skirtingus statutus ir charterius, galėtų apsijungti.

Reikia kažko platesnio, kas išeitų už veiksnių ribų, kur veiksniai dalyvautų tik per savo konstituantus, kam visi lygiai galėtų pritarti ir dalyvauti. Iš to aišku, kad politinė konferencija neturėtų būti veiksnių konferencija. Politinę konferenciją turėtų sudaryti visi konstituantai, kurie veiksnius sudaro ir kurie vieni tegali keisti veikiančias paskirų veiksnių deklaracijas ir statutus arba juos atitinkamai pakeisti. Tokie veiksnių konstituantai yra: vlikinės politinės grupės,, nevlikinės politinės grupės, ALTos politinės srovės, du didieji JAV susivienijimai, Lietuvių Bendruomenės. Jie visi turėtų būti politinėje konferencijoje atstovaujami. Savaime aišku, viena iš svarbiųjų rolių konferencijoje tektų diplomatinio sektoriaus atstovams. Be to dar galėtų būti konferencijoje atstovaujamos pačios reikšmingiausios visuomenės profesinės, ekonominės, kultūrinės organizacijos, kurios nėra įjungtos ir afiliuotos į jokius veiksnius, ir lietuviškos studentijos atstovai.

Pats bendrinis politinės konferencijos sąstato dėsnis turėtų būti: joje **turi būti plačiai atstovaujami visi trys lietuviškosios veiklos sektoriai — diplomatinis, politinis, visuomeninis.**

Iniciatyva politinei konferencijai sušaukti ir jai medžiagą paruošti turėtų išeiti iš politinių grupių ir srovių, sudarant politinei konferencijai šaukti paruošiamojo komiteto branduolį ir įtraukiant į jį diplomatų ir visuomenės atstovus. Veiksniai paruošiamojo komiteto darbui turėtų talkinti. Tik visiems gerą valią turint ir savo darbu prisidedant, politinė konferencija gali tapti realybe ir pasiekti pageidaujamų išdavų.

Paruošiamojo komiteto uždavinys būtų išdirbti tikslų politinės konferencijos dalyvių sąstatą ir provizorinę dienotvarkę, kurią pati konferencija priimtų, pakeistų ar papildytų. **Dienotvarkėje galėtų būti šie klausimai:** a) Lietuvos laisvinimo konstitucijos priėmimas, b) padėties Lietuvoje ir santykių su kraštu aptarimas, d) Lietuvos laisvinimo statuto klausimas, e) bendro Lietuvos laisvinimo fondo klausimas ir kiti klausimai, kuriuos rastų tikslinga aptarti diplomatinis, politinis ar visuomeninis sektoriai.

LIETUVOS LAISVINIMO STATUTAS

Politinės konferencijos darbai nebūtų išbaigti, jei, priėmusi Lietuvos laisvinimo konstituciją ir pasisakiusi dėl veiklos metodų ir taktikos, ji nepadarytų žingsnio pirmyn ir nemėgintų rasti formos Lietuvos laisvinimo darbų vykdymo per įvairius veiksnius subendrinti, siekiant juos koordinuoti arba net apjungti.

Vistiek, ar Lietuvos laisvinimo darbų subendrinimas vyktų koordinavimo ar apjungimo būdu, reikalingas statutas, kurį visi sutartų ir kurio laikytųsi.

Jei statutas būtų tik Lietuvos laisvinimo darbų koordinavimui esamų veiksnių, jis turetų nustatyti kiekvieno veiksnio paskirtį, kompetenciją ir veikimo sritį, padalinant darbus ir atsakomybę, o taip pat pašalinant veiklos paralėles, susikryžiavimus ir disonansus, kurie kyla, kai vienas kuris veiksnių imasi veiklos, peržengdamas savo paskirties ir kompetencijos ribas.

Jei Lietuvos laisvinimo statutas apsiribotų tik Lietuvos laisvinimo veiklos tarp veiksnių koordinavimu, statute turėtų būti numatyta veiksnių veiklą kordinuojanti viršūnė, sudaroma gal po vieną atstovą nuo kiekvieno veiksnio, kurioje kiekvienas veiksnys turėtų tik vieną balsą, o politinės konferencijos, kaip platus visos lietuviškos veiklos sektorių forumas, galėtų rinktis periodiškai, sakysim, kas antri, treti ar net penkti metai.

Panašiai susitvarkius tikslingiau galėtų rinktis periodiškai, sakysim, kas antri, treti ar net penkti metai.

Panašiai susitvarkius tikslingiau galėtų būti taip pat vykdomas Lietuvos laisvinimui iešų telkimas ir jų paskirstymas veiksniams pagal atliekamų darbų svarbumą, kurį nustatytų Lietuvos laisvinimo veiklą kordinuojanti viršūnė.

Tačiau, jei būtų nusistatyta eiti prie didesnės Lietuvos laisvinimo veiklos apjungimo ir centralizacijos, kur apsijungtų visi trys pagrindiniai lietuviškos veiklos sektoriai — diplomatinis, atstovaująs Lietuvos valstybės suverenumą; politinis, atstovaująs lietuvių tautą, kuri negali politiškai reikštis svetimoje okupacijoje, ir visuomeninis, atstovaująs visą lietuviškąją išeiviją laisvajame pasaulyje, tektų gal eiti prie **Lietuvos Laisvinimo Tarybos** sudarymo. Politinė konferencija galėtų aptarti tokios Tarybos pačius pagrindinius nuostatus ir išrinkti komisiją Lietuvos Laisvinimo Tarybos statutui paruošti.

Bus daugiau.

Laisvoji tribūna.

DAR DĖL LIETUVIŠKŲ POTERIŲ

„N. L.“ Nr. 15. Uzvardinta Laisvoji tribūna, pasirašęs Edmontono lietuvis katalikas vėl verkšlena ir priekaištauja, kad ir Kun. I. Grigaitis nenori lietuviškai poterių mokinti, o kas per kunigas? Noriu paaiškinti Laisvąjai tribūnai ir Edmonto niečiui katalikui. Pirmiausia noriu paklausti, ar tikrai rūpi Jums lietuviški poteriai? Man stebint tą jūsų užsipuldinėjimą per spaudą tenka palyginti, kad tą pačią bedievybės vagą varo ir raudonieji, kaltina aiškunigus, ištraukia iš praeities istorijos kokius nors dalykus nusenusius, vėl iš naujo verkšlenama ir graudenama tautiečius, mes tik esame tikri lituviai patriotai ir visuomet geruosius Bažnyčios išmokinti šūkius panaudojant savo užsimaskavimui, štai mums rūpi lietuviškai poterių mokinimas, o žiūrėk, kunigai nesirūpina. Ar tiesa? Gal būt. Visų pirmiausia, kad čia mokyklose yra gerai išmokinami ne tik poteriai, bet paruošiami praktiški katalikai. Paimkime praktiką, kad daugelis senų ateivių ir naujų po karinių, gimę ir augę katalikiškoje Lietuvoje atsidūrę svetimuose kraštuose liko laisvamaniais, bedieviais, ir net kai kurie aršūs priešai Bažnyčios. O vis tik nuo senų senovės seneliai ir proseneliai buvo tikintis žmonės, tai nereikia lietuviškų poterių mokėjimas ir kad būtum geras katalikas. O kad atsikursime vieną dieną, kokios Lietuvos norime matyti, komunistiškos, bedieviškos, laisvamaniškos? Kur po metų kitų vėl per naciona lizmą nueitume Hitlerio ar Stalino keliais. Nekartokime klaidos, ką jau kai kurie yra pragyvenę ir patyrę ant savo pečių. Edmontonietis rašytojas, kuris jau ne kartą parašo, jis jieško priekabių ne tik prie kunigų, bet ir visos Bendruomenės. Lyg jam nežinoma, kad vaikai nenoriai mokinasi lietuviškai, o jei ir mokinas kai kurie tai mažai tesupranta, aš neneigiu, kad vaikų yra gimtoji akalba ne lietuvių, bet praktiškajam gyvenime atrodo kitaip. Mes nei vienas nelaužiame galvos kada pradėjom mokintis nuo pirmųjų raidžių lietuvių kalbos. Todėl nenuostabu, kad jiems anglų kalba yra meilesnė kaip lietuvių, o lietuvių kalbą jie priskaito kaip ir išmokta šalutine. Nenuostabu, kad ir katechizacijos nenori antru kartu mokintis ir pakartot lietuvių kalbo-

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PABALTIEČIŲ ŽAIDYNĖS

Šį savaitgalį Toronte bus Kanados pabaltiečių krepšinio žaidynės. Vyrų komandos pagrindą sudarys Toronto Aušra, moterų — Vytis ir jaunių L. Hamiltono Kovas.

je, ką jau yra išmokę anglų. Be to, koks tikslas, juk kitų mokslo dalių irgi nekartoja lietuvių kalboje? Ar rašytojai tiek jau yra protui nusilpę, kad net nebemato ir nebesupranta savo vaikų, kas juos dedas? Aš manau, kad daugiausia tie ir sielojasi, kurie patys yra bevaikiai ir nesupranta auklėjimo sistemos todėl norėdami išlieti savo kerštą, kur gi išliesi ant kunigų.

Kun. I. Grigaitis.

TORONTAS LAIMI.

Pasaulio profesionalų ledo rutulio meisterio vardą laimėja Toronto Maple Leafs komanda, baigmėje įveikdama Čikagą 4:2. Po vienuolikos metų pertraukos, torontiečiai vėl tapo savininkais Stanley taurės.

NAUJAS SPORTAS.

Jau išėjo iš spaudos naujas Sportas, red. K. Čerkeliūnas. Laikraštis, kaip visuomet, turtingai iliustruotas, turi gerų straipsnių ir plačių kronikinių žinių iš sporto klubų veiklos. Sportas yra nemokamai siunti nėjamas visiems ČALFASS nariams.

IŠ LIETUVOS

— Nemažą sensaciją sukėlė V. Munterso

Nukelta į 6-tą psl.

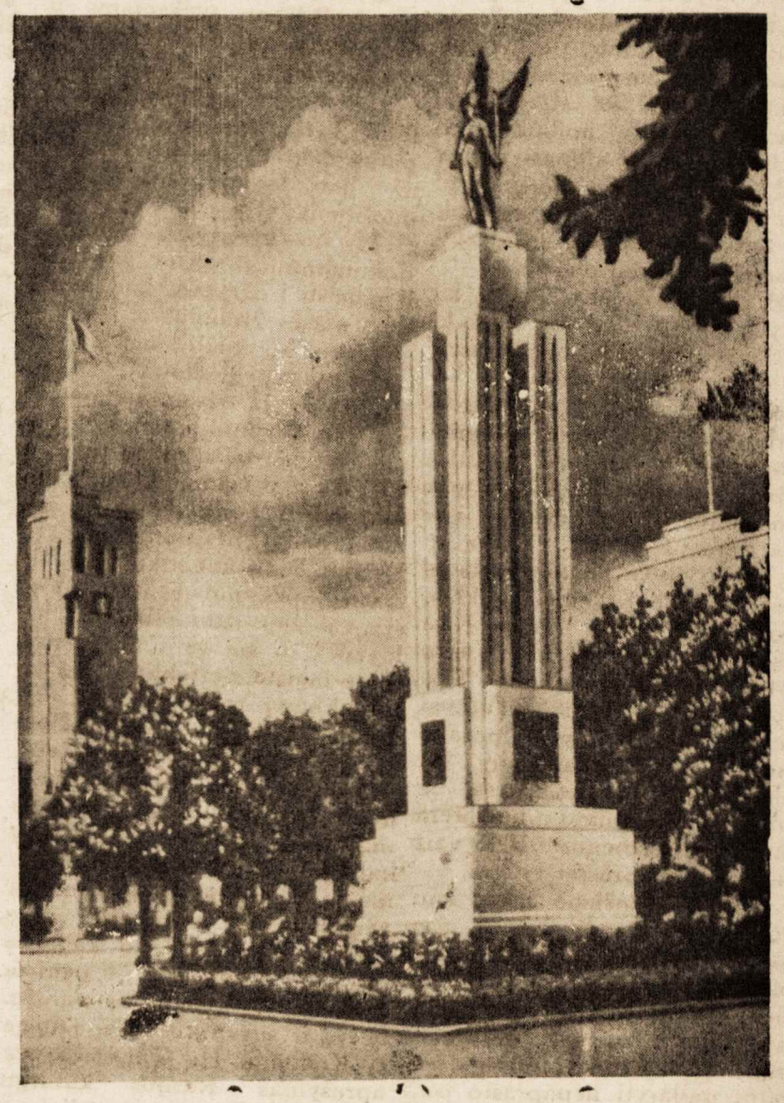

Taip anksčiau atrodė Kaune Karo muzėjaus sodelis su skulptoriaus Zikaro sukurtu Lietuvos laisvės paminklu. Dabar visa tai Lietuvos okupanto išgriauta ir sunaikinta, o vieton laisvės paminklo pastatytas budelio Dzeržinskio biustas.

SEIRIJŲ GIRIA. — ROMANO EPILOGAS

Voratinkliai nesidraiko be vėjo

12.

Pasivaikščioti jie ėjo Donelaičio gatve. Barvainis jau seniai vaikščiojo Kauno gatvėmis. Čia buvo viskas kaip prieš dešimtį metų, tiktai viskas buvo neremontuota, todėl darė apgriuvimo, griuvimo ir nykimo vaizdą. Ir trotuarai tie patys, tiktai vietomis suaižėję, sutrūkę. Namai, netekę spalvingumo, visi susiliejo į vieną spalvą, kuriai ir vardą sunku buvo rasti — purvinai pilka, arba gal tamsiai purvina.

— Aš sunkokai atpažįstu Kauną, — pastebėjo jis.

— Mes, čia gyvendami, nieko ypatinga nepastebime, tiktai atrodo, kad drauge su Kaunu senstame, o gal Kaunas mus sendina, — atsiliepė Doškys.

— Man tai čia viskas, galima sakyti, nauja ir gražu, — sakė Milė. — Kas kita pas mus, kolūkiuose. Mūsų stogai kasdien darosi vis kiauresni, vis daugiau perlyjami, o sienos perpučiamos vėjų. Galima sakyti — Lietuva nuplikio, prakiuro ir baigia triušti.

— Tiesa rašo, kad kolūkiai prosperuoja...

— Matote, Tiesa — juokdarių laikraštis, tai ir kreičia pokštus, — ironiškai nušnekėjo Milė.

— Juokdarių ar ne juokdarių, bet rašo, kad kolūkiai kyla, o kolūkiečių gerbūvis eina sparčiais žingsniais pirmyn...

— Tai pasityčiojimas iš kolūkiečių skurdo, — nerimo Milė. — Kolūkiečiai juk tai yra tikri kumečiai. Jų būklė blogesnė, negu baudžiavos laikų baudžiauninkų. O jeigu jie turėtų tas sąlygas... Juk baudžiauninkams ponai duodavo po pusę valako žemės, o kolūkiečiai teturi tiktai po 60 arų, taigi ir dešimtinės nėra...

Barvainis su Doškiu tylėjo.

Praeinant pro muzėjų, visi žvalgėsi vienas į kitą kitą sunkiai atsikvėpdami. Budelis Dzeržinskis iškeltas į pjedestalą, vyravo visame sodelyje...

— Grįžkime, — sustojo Milė. — Toliau eiti negaliu.

— Grįžkime, — sutiko abu vyrai. Nors Barvainis dar norėjo eiti toliau ir pasižiūrėti, kaip atrodo pakartam už sukilimo prieš rusų okupaciją ruošimą, kunigui Mackevičiui paminklas, pastatytas prie laiptų į Raudonosios armijos okupanto iškoneveiktą buv. Savanorių alėją, bet nebuvo kaip prieštis moters valiai.

— Draugė Milė gal nėra mačiusi paminklo lietuvių 1863

— **Nesu. Tai gal daeikime?**

metų sukilimo vadui kunigui Antanui Mackevičiui, — neišken tė jis neprasitaręs ir nepasakęs savo noro.

— O, tai gerai! — apsidžiaugė Barvainis. Ir jie kelionę tęsė tolyn.

Jie vėl praėjo pro muzėjaus sodelį. Ir vėl, nors ir nieko nepratardami, nusisuko nuo jo vaizdų. Dreržinskio biustas, kaip šlykšti pabaisa, baugino visus kauniečius. Tiktai vaikai, kurie nieko nežinojo, žaidė sodelio aikštėje.

Praeiviai nematė paminklo žuvusiems kovose už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Jį okupantas pirmų pirmiausia sunaikino. Praeinant pro Salomėjos Neries paminklą, Doškys pastebėjo:

— Tai mūsų poetė...

— Mūsų ir rusų...

— Kažin? Aš iš Amerikos gavau kelis lapus, tur būt iš plėštus iš kokio žurnalo. Ten rašo, kaž koks Malėnas, kad Neris visą laiką svyravusi ir anksti dar prieš savo mirtį visai susiorientavusi, — kalbėjo Doškys.

— Bemaž tokios žinios kursavo jos laidotuvių metu, — pritariamai kalbėjo ir Milė.

— Kaip jautrios širdies poetė ji, žinoma, jieškojo tiesos, bet kur gi čia ją galėjo rasti, — karčiai nusišypsojo Barvainis.

— Natūralu, kad jautrios širdies poetė nusivylė šia baisia melo ir apgaulių siautulija, todėl ir mirė nusiminusi, — pratęsė Barvainio mintį moteriška širdim Milė.

Tuo tarpu jie jau priėjo prie Ožeškienės gatvės laiptų į Savanorių prospektą. Čia vietoje nugriautos evangelikų baž nytėlės, kurion buvo numatyta perkelti kariuomenės vado generolo Žukausko palaikai, jau stovėjo paminklas, su stambiu įrašu: 1863 — viršuje ir aptarimo lenta apačioje, aplink apsodintas gėlėmis.

— Tai kunigui Antanui Mackevičiui paminklas. Yra daugmenų, kad jis kažkurioje čia vietoje buvęs pakartas, — aiškino kaunietis Doškys, kuris buvo čia paminklą atidarant. — Bet kad kunigui vienam nepatogu paminklas statyti, nes komunistams vis dėlto tai labai trefna profesija, tai, kaip matote, lentoje įrašyta, jog šis paminklas pastatytas 1963 metų sukilimo aukoms...

— Kažkur skaičiau, kad didysis mūsų rašytojas Mykolaitis - Putinas rašąs apie tą sukilimą romaną.

— Kas jam duos tokį romaną rašyti? — suabejojo Barvainis. — Juk tokiame romane negali išvengti neužkabinęs vyresniojo brolio...

— Matai, kolega, kaip mes kaikuriuos škėrus aplenkėme, taip ir rašytojai visaip išgalvoja... O gi tada veikė prakeiktasis ciesorius... Ciesoriui ar jis buvo kaltas, ar nekaltas, juk **lengva suversti visas aktes...**

— Taip, tai taip, bet vis dėlto tai juk faktinai vyresnysis brolis, nors buvo ir žandaro uniformoje.

— Na, jie jau ras kokių išeičių ar apeičių...

— Labai abejoju, — pastebėjo ir Milė.

— O vis dėlto kunigo Antano būta vyro! Ir patrioto, ir kovotojo! Sumenko mūsų žmonės... Neturime panašaus kol kas nė vieno... — kalbėjo Doškys.

— Norite tuo pasakyti: neturime nė vieno tokio inteligento? — paklausė Milė.

— Gal taip, gal ir ne, — suabejojo Doškys.

— Draugai, — sujudęs atsiliepė Barvainis. — Tebevyksta kovos dar visoje Lietuvoje. Daugelį patriotų išgaudė ir išvežė Sibiran. Jie miršta tundrose, taigose, akmenų laužyklose... Ar tai ne patriotai, ne inteligentai?! O kiek liaudies žmonių paguldė galvas už tėvynę?.. Tai ne į Samarą išvežti, kaip 1963 metų sukilimo laikais... Bet kalbėkime atsargiai, nes čia ir akmenys gali girdėti...

— Eikime, gana! — griežtai pasakė Milė ir bėgte pradėjo bėgti Vasarių buto link.

Kalba toliau nesirišo. Lyg tamsus debesys, juos užgulęs, slėgė nelaimių nuotaika.

Ties sodelio aikštės kampu, prie anksčiau buvusios Lietuvos ministerių kabineto būstinės, jiems kelią pastojo jauna, bet suvargusi moteris.

— Atleiskite, — prabilo ji ašarodama, — pagelbėkite. Matau, kad esate tautiečiai. Esu nelaimėje. Prieš du mėnesius mano vyrą, Prgalės fabriko darbininką, naktį suėmė rusų saugumas ir išvežė nežinia kur. Likau viena su mažu vaiku be darbo ir be nieko... Neturiu kaip gyvnti...

Nuotaikų ties 1863 metų sukilėlių paminklu taurė tapo perpildyta. Milė verkdama atidavė nelaimingai moteriškei paskutinius 20 rublių ir nubėgo. Vyrai, apsidairę į šalis, krapštė pinigines, bet jautė, kad ši pagalba klausimo neišsprendžia.

— Ar atmsta kur nors teiravaisi dėl vyro?

— Teiravausi. Bet saugume man pasakė: „Eik namo ir tylėk, nes ir tave išsiųsime, kur pipirai neauga“. Taip ir pasakė. Klausinėjau vyro draugus Pergalėje. Jie sako, kad greičiausia jį paskundė rusų agentai, kuriais dabar apstatytos visos dirbtuvės ir visi fabrikai. Jie sieka bet kokį lietuviškuma ir prasikišančius išduoda. Man jie sakė, kad ir daugiau yra išvežtų. Sako: beveik po kiekvienos nakties kas sors negrįžta...

— Gaila, bet mes nieko patarti negalime, — į moters ai manas pasakė Doškys.

Abu gydytojai, palikę aimanuojančią moterį, nuskubėjo paskui Milę, bet jos jie jau nepasivijo. Ji jau dingo namuose, kuriuose gyveno Vasaris.

Bus daugiau.

Žudomos tautos golgota...

DALYKIŠKAS LEIDINYS APIE TREMTINIUS SIBIRE

Jį turėtų paskaityti visi lietuviai.

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos nedidelė, tiktai 136 puslapių knygelė (jos skelbimass „Nepriklausomos Lietuvos" knygų skelbime), bet savo turiniu ji praneša daugelį didelių ir gerai parašytų knygų.

Ji parašyta perdaug primityvai ir parašyta be geresnio plano ir sistemos. Tai jos trūkumas. Tačiau, nežiūrint visų jos trūkumų, ji net ir vertinga tuo savo netvarkingumu bei primityvumu, nes tai ir yra įrodymas, kad H. Tautvaišienė, kuri šią knygelę parašė, — parašė ne rašalu, bet nuo Sibiro stovyklų dar likusiu krauju ir nežmoniškas tortūras išgyventais nervais.

Tai knygelė — **„Tautų kapinynas Sibiro tundrose"** — savo įspūdingumu peršokanti visas iki šiol pasirodžiusias šios rūšies knygas bei straipsnius. Trumpam jos apibūdinimui mūsų kalbos žodynas neturi žodžių. Ją reikia perskaityti nuo pradžios iki galo, nes tik tai tada bus galima susidaryti tikras jos turinio vaizdas.

H. Tautvaišienė „Tautų kapinyne Sibiro tundrose" duoda visiškai išsamų ir nepaprastai ryškų tremtinių gyvenimo — įsikūrimo, butų, aprangos, darbo, mitybos, gamtos, sanitarijos, sveikatos, ir... mirties vaizdą. Mirties, nes iš tų koncentracijos stovyklų kitos išeities nėra. Kad H. Tautvaišienė išliko gyva ir net pasiekė laisvę, — tai beveik stebuklas. Faktinai Sibiro ir kitose Rusijos vergų stovyklose yra išžudyta apie pusę miliono lietuvių, o gal ir daugiau. Tautvaišienė, labai paprastai pasako dama, pasako labai daug. Pasako aiškiai matomą tiesą, be jokių pagražinimų, be literatūrinės puošmenos. Bet vaizdas tas nepaprastai ryškus.

H. Tautvaišienė sako, kad tai tiktai maža iškarpa iš viso ios kančių kelio. Tat būtų nepaprastai svarbu, kad Tautvaišienė aprašytų visa tai, ką ji pergyveno, ką pati patyrė ir matė. Iš tos medžiagos galima būtų padaryti nepaprasto įspūdingumo filmas. Toks filmas, dokumentališkai pagrįstas, butų daug tikresnis ir daug įspūdingesnis už daugelį filmų, kurie vaizduoja hitlerininkų koncentracijos stovyklas.

Žiauriai baisūs hitlerininkų koncentracijos stovyklų vaizdai. Bet vis dėlto čia dar kaip kaip jaučiama vakariečių kultūros šešėlių, bent dar krislelis gėdos, dar tūlo lyg ir varžymosi. Rusų gi „socialistinis realizmas" — be jokio varžymosi, be mažiausio šešėlio humanizmo žymių. Bet skaitai H. Tautvaišienės „Tautų kapinyną Sibiro tundrose" ir matai, ir jauti, kad tai tikra viršum šimtu procentų, visu atvirumu.

Socialdeamokratų organizacija pagirtina už šios knygelės išleidimą.

Kas darytina toliau?

Reiktų būtinai mūsų Lietuvos gelbėjimo veiksniams imtis iniciatyvos ir H. Tautvaišienės išgyvenimus gerai, sistemingai ir pilnai surašyti, ir gerai išleisti. Literatūros nereikia, nes patys faktai bus įspūdingesni už bet kokias literatūrines puošmenas.

Iš šio aprašymo padaryti dokumentinės vertės filmą ir jį paleisti į ekranus, kad pamatytų masės žmonių.

Dabar gi tučtuojau patarti na šią knygelę išpirkti (tiktai $1.25) ir ją išsiuntinėti visiems bolševikuojantiems lietuviams. Taia būtų mūsų tūla suka, bet ji būtų naudinga. Žinoma, mūsų bolševikai savo aklumu nieku nesiskiria nuo tų Rusijos aklų fanatikų, bet tie iš to fanatizmo bent naudojasi „valdžios iždo ėdžiomis beloviais", o šie gi nutukę Amerikos maisto pertekliais, per savo aklumą tokie yra. Labai galimas dalykas, kad paskaitę šią knygelę, jie bent pagaivos, bent susidomės keliais klausimais. Juk jie per savo fanatizmą nieku netikėjo ir dipukų kalboms apie Staliną ir jo režimą. Gal jie netiki ir tuo, ką Chruščiovas pasakojo apie Staliną, bet vis dėlto kaikuriems akys atsidarė ir jie bent šitą pamatė, o nemažas ruošimtis jų ir susvyravo. Tai jau gerai.

Kadangi H. Tautvaišienės aprašymas Rusijos katorgų yra labai tikras ir daugeliui nežinomas, tai „Nepriklausomoje Lietuvoje" svarbesnes vietas iš to leidinio perspausdina.

KULTŪRINĖ KRONIKA

PASKIRTOS RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS LITERATŪRINĖS PREMIJOS

Premijuotos Pulgio Andriušio „Rojaus vartai" ir Leonardo Andriekaus „Saulė kryžiuose".

Dvejus metus, 1960 ir 1961, Lietuvių rašytojų draugija iš kart atžymėjo premijomis, už grožinę literatūrą.

Jury komisija savo posėdyje balandžio 14 iš tų metų atrinko: Leonardo Andriekaus „Saulę kryžiuose", Aloyzo Barono „Vienišus medžius", Henriko Nagio „Mėlyną sniegą" Antano Škėmos „Čelestą".

Šį sykį pagerbta ir poezija ir proza. Jury komisiją sudarė Ostrauskas, A. Landsbergis-Žemkalnis, prof. J. Brazaitis, dr. K. P. Jurkus ir L. Žitkevičius. Komisijos balsų dauguma premijos (kiekviena po 500 dol.) teko Leonardui Andriekui už jo antrąją poezijos knygą „Saulė kryžiuose" ir Pulgiui Andriušiui už jo apysaką „Rojaus vartai".

Kaip žinoma, Rašytojų draugija premijas skiria už jau išleistas knygas. Anksčiau premijos buvo skiriamos visų draugijos narių balsavimo būdu. Šį kartą Rašytojų dr-jos valdyba tam tikslui sudarė komisiją, kuri premijų klausimą ir sprendė.

Atrodo, kad daug gražiau ir tikamiau yra, kad premija skiriama balsavimo būdu, dalyvaujant visiems dr-jos nariams. Vis dėlto pagal patarlę: Vox populi vox Dei. Kitaip vertus, tai ir savotiškas draugijos nariams egzaminas, į kurį eidami rašytojai turi bent kiek pagalvoti, bent kiek užsikonį pareikšti, ir sąžinę pasikausti.

Premijų įteikimas įvyko balandžio 29 dieną Brooklyne.

KAUNE 15-JI ŠOKIŲ ŠVENTĖ.

Sporto halėje surengtoje šventėje pasirodė daugiau kaip 500 šokėjų, atstovaujančiu miesto įmones, kultūros klubus, augštąsias ir viduriines mokyklas. Be lietuvių liaudies šokių, dar buvo atlikti ir „brolių liškųjų respublikų" šokiai ir parodyti choreografiniai vaizdeliai. Koncerte buvo apie 4 tūkst. lankytojų. E.

PAVYZDINGAI GRAŽUS GESTAS

Pasirodžius „Nepriklausomoje Lietuvoje" laiškui iš Vokietijos, Altersheimo senelių prieglaudoje gyvenančio J. Karpavičiaus, Dr. E. Malkus (Seaforth, Ont.), tuojau atsiuntė 6 dol. apmokėti „Nepriklausomos Lietpuvos" premiją meratai, siunčiamai tos senelių prieglaudos gyventojams lietuviams.

Tai yra labai gražu ir humanika. NL redakcija ir daugiau turi tokių prašymų, iš sanatorijų, stovyklų. Daug kur ir siunčia, bet visus patenkinti sunkoka, nes susidaro daug išlaidų. Tautiečių parama šia prasme labai pageidautina, kad galėtume dugiau tautiečių, neišgalinčių laikraščio prenumeruoti, aprūpinti lietuvišką spauda.

REŽ. GASPAR. VELIČKA

keli mėnesiai kai serga. Gyvena Los Angeles, Calif. Neseniai jam padaryta sunki kaklo operacija. Gydos namuose. Linkime greito, pilno pasveikimo!

10 RAŠYTOJŲ - POETŲ

skaitė savo naujausius kūrybos Los Angelėje balandžio 14 d. Dalyvavo: Jurgis Gliauda, Roma Dapšienė, Juozas Švaistas, Zefirina Balvočienė, Andrius Mironas, Danutė Mikienė, Algirdas Gustaitis, Alfonsas Gricius, Juozas Tininis, Pranas Visvydas. Literatūros vakaras gražiai pasisekė. Jam vadovavo J. Tininis. Rengė Kalifornijos Lietuvių Bendruomenės Centro Direktorių Taryba.

RYŠIUM SU J. GRUŠO

naujos dramos „Prof. Markas Vidinas" pastatymu, jos autorius Vilniaus radio bendradarbiui papasakojo, kad dramos veiksmas vyksta atominėje laboratorijoje „vienoje iš imperialistinių valstybių"... Dramos herojus priėjęs išvados, kad suaktyvinti kovą už taiką ir atominę energiją panaudoti žmonių gerovei tegalima tik „su liaudimi. su masėmis...".

● **V. O. Virkau** dailės darbų paroda bus gegužės 12 d. Čikagoje, Savings and Loan Association Meno galerijoje, rengia Studentų Santaros Čikagos skyrius.

Mirtis sovietiniame pragare

PASAKOJA H. TAUTVAIŠIENĖ

ŽODIS SKAITYTOJUI

Gimiau ir augau Lietuvoje, juos ištikusią nelaimę ir baisu smulkaus prekybininko šeimoje. Buvau amatininkė. Mano vyras, valsčiaus savivaldybės sekretorius, amatininko sūnus.

Pabaltiečiams neužmirštamą 1941 metų birželio 14 dieną buvau ir aš netikėtai atplėšta nuo savo įprasto darbo. Mano vyras buvo taip pat apgaulingu būdu suimtas. Abu buvome išvežti į Sovietų Sąjungą.

Vežė mus tris savaites sausakimšai prigrūstuose gyvuliniuose vagonuose, nepaprasto ilgio traukiniu. Mūsų tarpe buvo kūdikių ir nėščių moterų.

Kelyje vyrus atskyrė ir nugabeno į Krasnojarsko srities stovyklas, o moteris ir keletą vyrų nuvežė į Altajaus kraštą ir iš čia išskirstė į apleistas sovchozų akmens laužyklas ir to limesnes to krašto vietas.

Altajaus krašte patekau į Predgorny sovchozą, Staro Bardinsko rajone (rajono centras — Staraja Barda miestе). Atvežtiems į šį kraštą iš davė asmens pažymėjimus, kuriuose buvo įrašyti tremtiniai (ssylnyje).

1942 metų birželio mėnesį daugelį tūkstančių tremtinių sutelkė Bijske. Iš Bijsko pro Krasnojarską, Taišetą, Čeremchovą, Bratską, Osetrovą ir toliau Lenos upe gabeno į toli mąją šiaurę. Gabenamieji buvo vadinami specialios paskirties kolonistais bei specialiai persikeliančiais (spec. perese lencais). Taip buvome vadinami iki 1956 metų.

Esu didžiai dėkinga artimiesiems ir įtakingiems gerada riams, kurie neatlaidžiai jieškojo manęs ir kurių pastangomis pagaliau 1956 metais atgavau laisvę ir grįžau savo tėvų zemėn.

Patekusi į laisvąjį pasaulį ir išsilaisvinusi iš nesibaigiančios baimės jausmo, laikau savo pareiga paliūdyti bei papasakoti apie žmones, kurių didžiuma — moterys ir vaikai, nekaltai kentėję žiauriausią smurtą, juos ištikusią nelaimę ir baisu jų likimą.

Tai. ką čia esu parašiusi, žinotina artimiesiems Pabaltijo kaimynams ir laisvųjų kraštų moterims.

Čia patiekiama tiktai keleto mėnesių iškarpa iš 15 metų, mano gyventų Sovietų S-goje.

IŠ ALTAJAUS KRAŠTO Į ARKTĮ

Predgornyj sovchozui (valstybiniam ūkiui, apie 100 km nuo Bijsko), į kurį mane 1941 metais nutrėmė ir apgyvendino, priklausė trys ūkiai (farmos).

1942 m. birželio mėn., tai gi, vieneriems metams praslinkus, kai buvome iš Lietuvos išvežti ir į šį kraštą nutremti, iš kiekvienos minėto kolchozo darbovietės išrinko tam tikrą nutremtųjų skaičių ir sutelkė juos Bijske. Kuriam tikslui ši mobilizacija buvo vykdoma mes nežinojome. Tarp sutelktųjų vežti į Bijską buvo šeimos su mažais vaikais ir senyvo amžiaus moterys, pvz., K. šeima su trimis nuo 4 iki 7 metų vaikais, P. su vienu 3 metų vaiku, D. su 7 metų berniuku, o P. ir L. — apie 70 metų moterys Iš sovchozo į Bijską jaučių traukiamais vežimais keliavome apie dvi paras ir vieną naktį.

Bjskas

plačiai išsidriekęs abiejuose Obės upės krantuose; namai mediniai, vienaaugščiai ar dviaugščiai. Kad ir su 100,000 gyventojų, šis miestas buvo tikpingas Rusijai. Bendras vaizdas — skurdus. Gatvėse retai matysi gerėliau apsirengusią moterį, bet ir jos avėjo kambarinėmis audeklo klepėtėmis, kurių padai taip pat buvo audekliniai. Krautuvės tuščios. Valgyklose galima buvo gauti svogūnų sriubos.

Mes į Bijską atvykome paskutinieji. Vienoje šio miesto dalyje būriavosi anksčiau atkentėję žiauriausią smurtą,

Nukelta į 5-tą psl.

GARSINIMAS

DĖMESIO VISO PASAULIO LIETUVIAMS

Ką tik išėjo iš spaudos dvi svarbios ir įdomios knygos (1) Dieviškasis Amžių Planas su braižiniu, studijavimas Švento rašto 1 tomas. Šioje knygoj aprašo smulkmeniškai apie ateinančius laikus, kas buvo išpranašauta prieš tūkstančius metų. Dievo tikslus žmonijos labui, ir kas bus įvikinta čia ant žemės šiame tūkstantmetiniame Kristaus Karaliavimo amžiuje. Knyga dro bės apdarais, 368 puslapių. Kaina tik $1. (2) Knyga Laikas Prisiartino. Studijavimas Švento Rašto 2 tomas. Šioje knygoje aprašo smulkmeniškai apie Antikristus, kas jie do vieni yra, kur jie gyvena, kokie jų darbai yra, ir apie Biblijos Antikristą plačiai aprašo knyga 358 puslapių, drobės apdarais, kaina tik $1. Taipgi galima gauti ir veltui Traktatų ir mažų knygučių, kurios nušviečia dabartinę Tiesą taip, kaip Šventas raštas nurodo. Aš tikiuos, kad kiekvienas žmogus, kuris tas dvi knygas perskaitys 1 tomą ir 2 tomą studijavimu Švento Rašto bus patenkinti, ir savo širdis suramins.

Užsakymus siųskite šiuo adresu L. B. S. A. 212 E. 3rd, Str. Spring Valley, Ill., USA.

NAUJIENOS

Vienintelis demokratinis lietuvių dienraštis.
Jis teikia plačias informacijas apie gyvenimą Lietuvoje ir spausdina daug žinių iš kiekvienos didesnės lietuvių kolonijos Amerikoje, Europoje ir kituose kraštuose.
NAUJIENAS galima užsisakyti savo giminėms ar pažįstamiems, gyvenantiems bet kuriame pasaulio krašte, išskyrus rusų okupuotas sritis.
Metinė NAUJIENŲ prenumerata Kanadoj kainuoja $13.00 o kituose kraštuose $16.00.
Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., USA.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas,
Eina penkti metai.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

JOHANN WOLFGANG GOETHE

FAUSTAS

24.

MARGARITA

Čia jūsų mandagumas nepadės:
Kas dingo iš akių, tas dingo iš širdies!
Jūs turite draugų nemaž —
Be abejo, mokytesnių kaip aš.

FAUSTAS

O, mano tobuliausioji! Tu klysti:
Ką mes mokytumu vadinam neretai —
Tera tuščia puikybė ir siauraprotystė.

MARGARITA

Kaip?

FAUSTAS

Ak, dė ko gi visa tai,
Kas puošia žmogų — įgimtas kukliumas,
Tyra geraširdystė, paprastumas, —
Dėl ko tas viskas trūni be naudos?

MARGARITA

Jūs pamąstykite bent minutiukę
Apie mane. Aš jus — minėsiu visados.

FAUSTAS

O tu vienui viena triūsiesi nuolatos?

MARGARITA

Taip. Nors ne per didžiausią turim ūkį,
Bet vargo daug.
Šluok, siūk ir virk, ir puodus plauk,
Suspėk apeiti viską, sutvarkyti...
Nė atsikvėpti stačiai negali!
Tarnaitės mes nelaikom, o mamytė
Tokia stropi, tokia reikli!
Ne tai, kad mudviem baisiai būtų striuka,—
Mes verčiamės graziau negu kiti:
Tėvelis (amžinatilsį) namuką
Ir sodą mums paliko miesto pakrašty.
Ramiai, nuobodžiai dienos tęsias.
Broliukas kareiviauja. Mano sesės
Jau nebėra. . .
Aš daug jėgų atidaviau jaunėlei,
Bet rūpesčius visus mielai pakelčiau vėlei—
Tokia lipšni ji buvo ir gera!

FAUSTAS

Jei panašumo į tave turėjo
Tai buvo gyvas angelas.

MARGARITA

Aš ją
Išauklėjau, ir ji mane mylėjo.
Tėvelis buvo miręs jau, deja,
O motina staiga sunegalavo,
Ir ją liga paguldė patalan;
Ji negalėjo žindyt mažutėlės savo.
Tad būti aukle teko man.
Aš maitinau ją vandeniu ir pienu,
Laikiau ant rankų supdama,
Ir augo ji žaisminga ir linksma
Ir vis mielesnė darės man kas dieną.

FAUSTAS

Kiek pergyventa laimės valandų!

MARGARITA

Bet kartais būdavo ir nelabai saldu.
Lopšys palei mane stovėdavo nakčia;
Vos tik jinai suburzda nejučia, —
Tuoj nubundu.
Keliuos, pamaitinu ją ir gražiuoju
Į lovą paguldau su savimi,
O jeigu ji vis viena nerami,
Liūliuodama po kambarį nešioju.
Nespėjai nė užsnūst, vėl keltis reik:
Skubėk išskalbti žlugtą, turgun eik,
Apruošk namus — ir taip be paliovos
Tačiau po to ir duonos kąsnis,
Ir miegas — dešimtkart skanesnis.
Perdien lakstai tarytum be galvos!
Nueina toliau

MARTA

Blogiausia — tie viengungiai užkietėję!
Kaip juos pakreipti išminties keliu?

MEFISTOFELIS

Tikiuos, jūs būsit mano geradėja,
Ir aš lengvai pasitaisyt galiu.

MARTA

Norėtųsi žinoti man taipogi:
Širdelė jūsų dar laisva kol kas?

MEFISTOFELIS

Gera žmona ir nuosava pastogė
Brangesnė juk už auklo kasyklas.

MARTA

Ne, aš turiu galvoj švelnius jausmus.

MEFISTOFELIS

Kelionėje visur gražiai sutinka mus.

MARTA

Ar buvote kada rimtai jūs užsidegęs?..

MEFISTOFELIS

Su damom nejuokauju aš.

MARTA

Man regis,
Jūs nesugaunat mano žodžių!

MEFISTOFELIS

Jaučiu, jūs man dosni, —
ir tuo aš pasiguodžiu.
Nueina toliau

FAUSTAS

Vadinas, vos tik įžengiau čionai,
Mane iš pirmo žvilgsnio pažinai?

MARGARITA

Aš padelbiau akis, ir veidas man nukaito..

FAUSTAS

Ar tu man dovanoji, angelyt,
Kad prie tavės drįsau prisistatyt,
Kai iš bažnyčios link namų ėjai tu?

MARGARITA

Aš sumišau. Man šitaip dar nė sykio
Gyvenime nebuvo atsitikę.
Apie mane gerai kalbėdavo visi.
Tariau sau: „Negi ką nors blogo
Jis pastebėjo mano elgesy,
Kad nutarė pasinaudoti proga
Ir pasimatot su šia,
Gal būt, padykusia mergše?"
Nors kažin kas kuždėjo man į ausį,
Kad nelaikyčiau jus piktu, —
Save aš keikiau ir labai krimtausi,
Jog visiškai ant jūsų nepykstu.

FAUSTAS

Širdele mano!

MARGARITA

Leiskite, prašau.
Nusiskina ramunę ir vieną po kito skabo jos
lapelius.
Bus daugiau.

Mosklo - Technikos naujienos

SURASTAS VĖŽIO LIGOS SUKĖLĖJAS?

Tai esąs specialus virusas.

Žinomas ir savo srityje gar sus Dr. Alvarez, kurio straips niai medicinos klausimais spau sdinami daugiau kaip šimte laikraščių, rašo, kad gydyto jams pasisekė surasti vėžio li gos sukėlėją.

Kas tas vėžio ligos sukėlė jas? Apie tai praeityje buvo daug rašyta, iškelta teorijų, ligšiol vis dar nebuvo pa sisekę vėžio sukėlėją išaiškin ti. Vieni teigė, kad vėžį suke lia nuo gimimo laikų žmogaus organizme užsilikęs embrioni nis audinys. Kiti tvirtino, kad vėžio sukėlėjas turi būti koks nors mikroorganizmas. Nesti go tuo klausimu ir ginčų. Kas gi dabar yra paaiškėję?

Dr. Alvarez rašo, kad esą surasta, jog vėžio ligą sukelia tam tikras virusas, kuris gami na medžiagas, iššaukiančias nepaprastą ląstelių augimą, su darantį navikinius auglius. Gy dytojams dabar pasisekę išskir ti tą virusą, pasisekę padaryti skiepus, kurie apsaugo nuo su sirgimo vėžio liga. Šis atradi mas esąs išbandytas ir vaisiai esą gauti geri.

Tačiau, kadangi jau daug kartų buvo skelbta, kad suras tas vėžio ligos sukėlėjas, kad surasti nuo vėžio ligos vaistai, bet kad galų gale paaiškėja, jog tai nėra tikra, — tai ir šiuo atveju tenka dar palaukti tiks lesnių žinių ir didesnio to arira dimo patikrinimo.

BAZALTINĖ VATA

Bazaltas — plačiai paplitu si kalnų uoliena, pasižyminti dideliu cheminiu pastovumu, puikiomis elektros izoliacinė mis savybėmis, mechanine stiprumu ir atsparumu vande niui. Pastaruoju metu iš jo pra monė pradėjo gamintai pluoš tines medžiagas.

Geltonai auksinis bazaltinis pluoštas savo išvazda yra la bai panašus į natūralią vilną. Todėl jis dažnai vadinamas „kainų vilna". Iš jo gamina ma vata pasižymi elastingu mu.

Viename bazaltinaės vatos kubiniame metre yra vos 2—3 proc. pluošto. Kodėl toks ma žas kiekis? Todėl kad čia la bai daug oro. Patalpų šiluri nei izoliacijai bazaltinės vatos sunaudojama keliolika kartų mažiau negu mineralinės ir 2 —3 kartus mažiau negu stik nės.

AUGALAI PRIEŠ MILIO NĄ METŲ

Pasibaigė Leningrado Pale obotanikų trejų metų Arkti kos tyrimai. Prano - Juozapo žemėje ir Novosibirsko salose iiems pavyko iš senų uolienų pjūvių išimti nepaprastai retus suakmenėjimus — prieš šimtą milionų metų augusių tankių brūzgynų liekanas. Mokslinin kai surinko dviejų rūkstančių pavyzdžių unikalią kolekciją.

Ypač vertingi radiniai tary binių mokslininkų atrasti Ko telno ir Stolbovo salose. Ten surasta gerai išsilaikę atspau dai lapų tokių augalų, kurie da bar aptinkami tik Japonijoje ir Pietų Kinijoje. Iš šių radi nių galima spręsti apie augme nijos pasaulio evoliuciją Šiau rės pusrutulyje.

Dabar pradėtas ruošti pir masis mokslinis darbas apie Arktikos zonos paleobotaniką.

GRYBELIAI SAUGO LAUKUS

Lenkijos žemės ūkyje pradė tas taikyti naujas pasėlių ap saugos nuo parazitų metodas. Mokslininkai surado dvi anks čiau nežinotas mikroskopinių grybelių rūšis, kurios stabdo kviečių ir miežių parazitų dau ginimąsi, o vėliau ir visai juos sunaikina. Šie grybeliai, pava dinti „Krokuvos tuberkulinu" ir „Tuberkulinumustilaginum", buvo išvesti, dauginami ir iš bandyti laboratorijose, šiltna myje ir lauko sąlygomis. Nau jąsias grybines kultūras vėsti ir pritaikyti visiškai nesudėtin ga: jie tiesiog pasėjami ant žemės arba ant sužėlusių pase lių. Nematomieji gynėjai išva lo laukus nuo parazitų ir užke ta kelius tolesniam jų atsiradi mui.

PREPARATAS PRIEŠ ARTEROSKLEROZĘ

Aterosklerozę sukelia vidi nėse arterijų sienelėse susikau pusi riebalus primenanti me džiaga — cholesterinas. Jis, sudaręs palyginti tvirtą vien tisą audinį, pamažu mažina kraujagyslių spindį. Tai suke lia įvairiausius susirgimus.

Tbilisio klinikiniame - eks perimentiniame kardiologijos institute išbandytas naujas pre paratas kovai su cholesterinu — „novgijodas". Atlikti ban dymai su gyvuliais patvirtin o naujojo preparato efektingu mą. Jis ne tik sustabdo ligos vystymąsi, bet ir gydo.

Bandymai tęsiami toliau. Tikimasi, kad naujasis prepara tas galės būti sėkmingai pan dotas kovai prieš aterosklero zę.

PREPARATAS PRIEŠ HIPERTONIJĄ

Slovakijos Mokslų akademi jos Chemijos instituto darbuo tojų kolektyvas vadovauja nas dr. F. Seleckio, sukūrė naują preparatą „Veralest" prieš augštą kraujospūdį. Vais tas pagamintas iš augalo, au gančio Čekoslovakijos kalnuo tuose rajonuose 800—1000 m augštyje virš jūros lygio.

Naujas preparatas sėkmin gai išbandytas Ostravos ir B no klinikose.

St. CATHARINES, Ont.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

K. L. B. St. Catharines Apylinkės valdyba ruošia ge gužės 6 d., 3 v. p. p. Slovakų salėje Motinos dienos minėji mą. Programa bus įdomi. Pas kaitą skaitys K. Šukienė. Me ninę dalį išpildys skautai. Bus tautiniai šokiai, kuriems vado vauja Z. Ulbinienė. Šeštadie ninės mokyklos mokiniai pasa kys eilėraščių.

Prašome maloniai tautie čius kuo skaitlingiausiai daly vauti.

Valdyba.

● **A. Kuprevičiaus** piano kon certą balandžio 8 d. The To wn Hall, New Yorke, nors ir santūriai, bet ir su dėmesiu re cenzavo dideji New Yorko dienraščiai N. Y. Tims ir N. Y. Herald Tribune. Recenzi jos dienraščiuos sako, kad čia rašoma, taikant augštosios kla sės menininkams skiriamą mas tą.

DIDĖJANČIOS ŽMONIJOS PROBLEMOS

Ar žinote, kiek žmonių pa daugėja pasaulyje kas dieną? Žinoma, tiksliai sunku tai pa sakyti, bet kaip apskaičiuoja ma, šis skaičius sukasi apie 60 tukstančių žmonių. Tokiu bū du per metus priauga 22 mil. asmenų, kas jau yra tikrai ne mažas būrys.

Toks žmonijos augimas yra viena iš didžiausių šių dienų pasaulio problemų, nes yra su siduriama su klausimu — ar ateityje galės visi žmones iš si maitinti.

Prieš kiek laiko šiuo klaus mu paskelbė straipsnį ameri kietis dr. Julian Huxley, ku riame statistiniais duomenimis buvo pavaizduotas žmonių prieauglis pasaulyje. Iš ten pa tiriame, jog žmonijos didėji mas ypatingai pastebimas pas kutiniame šimtmetyje.

Yra nustatyta, jog maždaug 6,000 m. prieš Kristaus gimin pasaulyje tebuvo apie 10 mil. žmonių. 2,500 m. vėliau, šis skaičius jau buvo maždau pa dvigubėjęs. Tarp 1,000 ir 500 metų prieš Kristų pasaulyje gy venę virš 100 mil. žmonių.

19-to šimtmečio pirmajame ketvirtyje žemės rutulio gyven tojų skaičius jau buvo pražen gęs vieno miliardo ribą, o maž daug po 100 metų čia buvo priskaičiuojami 2 miliardai. Jeigu nebus kokių nors netikė tumų, tai pasaulyje po sekan čio šimtmečio gyvens 6 miliar dai žmonių.

Procentais imant, žmonių padidėjimas neatrodo labai di delis. Paskutiniu metu kasmet gyventojų skaičius paauga 0, 9%, tačiau ir tas sudaro 22 milionų padidėjimą. Žmonių prieauglis, kaip rašoma, ne vi sais laikais buvo vienodas. 1 me šimtmetyje prieauglis tesie kė 0.3%, o 18-me jau padide jo iki 0.5%.

Šiuometinis spartus žmonių augimas yra reikalingas dau giau maisto, aprangos ir dar bo galimybių. Pesimistiškai nu siteikę asmenys dėl padidėji mo žmogaus prieauglio kalti na medicinos ir technikos pa žangą ir nemato viltingesnės išeities iš susidariusios padė ties. Tačiau optimistai galvo ja, kad modernėjant žemės ūkiui, nėra reikalo nuogąstau ti, nes nederlingas sritis bus galima paversti derlingomis ir taip išspręsti maitinimo proble mą. Be to, sakoma, jog netoli moje ateityje, moderniosios chemijos pagalba, bus galima išrasti sintetinį maistą.

Šiame klausime tikslūs ap skaičiavimai rodo štai ką: kol nėra kitų priemonių žmonėms maitintis, kaip tik iš žemės gau namu derliumi, reikia skaity tis su faktu, kad kas metai žmonių skaičiui didėjant dešim timis milionų, atitinkamai ma žės žemės duodami ištekliai.

Aukščiau minėto straipsnio autoriaus dr. Huxley nuomo ne, žmonijos prieauglio prob lemą ateity nebus įmanoma spręsti atskirų valstybių prie monėmis. Tik bendradarbiau jant viso pasaulio tautoms, ka rį laiką dar bus galima išveng ti artėjančios katastrofos. Iš patirties yra aišku, jog alka nos tautos tampa nerimo ir li gų plitimo židiniais, todėl gy venimo lygį yra būtina pake lti iki tokio laipsnio, kad tauto ms bendradarbiaujant, kiekvie nas žmogus galėtų gyventi pa kenčiamai.

Karai bei kiti žmonijos vidi niai neramumai ne tik alina žmones, bet trukdo išnaudo ti žemės teikiamą derlių. Tai pat šalia materialinio gerbū vio kėlimo reikia rūpintis ir dvasiniu, kurio alkis dažnai yra didesnis už kūno alkį. Kai pasaulyje išnyks nerimo židi niai ir kiekvieną žemės pėdą bus galima sunaudoti žmogaus egzistencijos palaikymui, tuo met žmonių išmaitinimo prob lema bus lengviau išsprendžia ma.

Edv. Šulaitis.

MIRTIS SOVIETINIAM...

Atkelta iš 4-to pusl.

veztieji lietuviai. Gatveje jie šnekėjo savo kalba. Pirmiau atvežtieji buvo sausakimšai su talpinti mokyklose ir kitose viešose patalpose. Jie čia gu lėjo ant grindų, o kuriems vie tos nebuvo, susitelkė lauke, — jau buvome užsigrūdinę ir prie tokių patogumų pripratę.

Daugelis lietuvių per viene rius metus jau visiškai palie go, ypač tie, kurie čia buvo atvežti iš miško darbų. Ir mo ralinės kančios išvagojo jų ve dus vargo raukšlėmis.

Apie 20% čia sutelktųjų su darė vyrai ir jaunuoliai-paaug liai, o kiti — vienišos ir su vai kais moterys ir seniai. Kai ku rios šių moterų, iš Lietuvos iš vežtųjų į šį kraštą, buvo nete kusios savo vaikų. Mes, gyven damos mums paskirtose, labai izoliuotose, darbovietėse, nie ko nežinojome apie kitų liki mą. Nežinojome net ir apie tuos, kurie buvo nutremeti į ta patį Predgornyj sovchozą, ar apgyvendinti kitose jo farmo se. Patyrėme, kad

į Altajaus kraštą

buvo atvaryti kel ešalonai su Kauno, Mariampolės ir kitų apskričių bei atskirų Lietuvos vietovių žmonėmis.

Daugiau bus.

● **Dail. A. Dargio** kūrinių pa roda atidaryta Čiurlionio ga le rijoje Chicagoje bal. 28. Par doje išstatyta 37 dalininko ta pybos darbai.

● **P. Augiaus** grafikos darbo pomirtinė paroda buvo Cleve lande, Čiurlionio ansamblio namuose.

● Iš lietuvių autorių į ukrai nų kalbą išverstas ir išleistas Alf. Bieliausko romanas „Ro žės žydi raudonai", o Tadžiki joje išleistas J. Dovydaičio ap sakymų rinkinys „Meilė ir ne apykanta".

● **Algimanto Mackaus** poe zi jos knygą, poemos „Neorna mentuotos kalbos generacija" ir „Augintiniai", leidžia Lie tuvių Studentų Santara.

CALL FOR CALVERT

CALVERT V-I-P
(243-D) A rare and distinctive Canadian Rye Whisky.

CALVERT HOUSE
(243) Lighter flavour, delightful taste.

CALVERT OLD RYE
(242-B) Blended with choice whiskies aged in 20-year-old casks.

E. Wasylyshen
Public Relations Representative
Office: 750 Lucerne Road, Mount Royal RE. 1-9676
Residence: DU. 9-7065

Užsakymai vestuvėms, sukaktuvėms ir visoms kitokioms progoms vykdomi greit ir sąžiningai.

SIUNTINIAI LIETUVON
per
Kaufman's Woollens & Textiles
3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. VIctor 2-5319
Iš čia pasiūsite isuntinius savo artimiesiems
garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis
(30—40% žemiau rinkos kainų)
Importuojame iš Anglijos
geriausias angliškas vilnones medžiagas vyr. ir mot. kostiumams ir suknelėms.
Turime didžiulį pasirinkimą vilnonių, kašmiro ir šilk. skarelių.
Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.
Priimame užsakymus
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.
CH. KAUFMANAS
Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.

Dr. Roman Pniewski
Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose.
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI — LAMY, INC
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popierius.

M. MAČIUKAS
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS
AUGŠTOS KOKYBĖS
RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

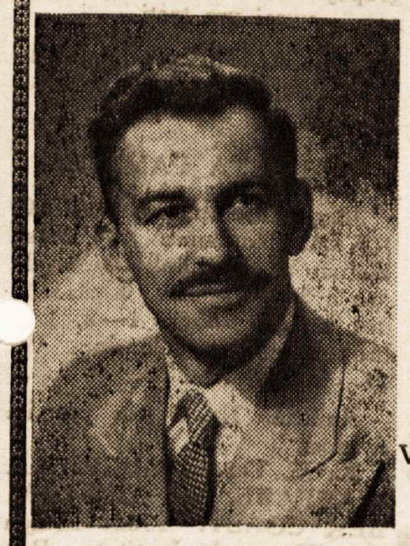

PRANEŠAME
MŪSŲ NAUJĄ ADRESĄ
282 St. Catherine East
(kampas Sanguinet)
antras augštas
UN 1-6687
Marin PORTRAITS
VESTUVĖS-SUKAKTUVĖS
PIRMOJI KOMUNIJA

ME7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117 — 6th Avenue, LACHINE.

A. NORKELIŪNAS
Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
.. VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

SIUNTINIAI
Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per
JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent,
Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Įvairūs
DRAUDIMAI
Vacys Žižys
Įstaigos VI 2-1427.
Namų LA 3-1084.

JUOZAS AUDĖNAS,
ekonomistas,
tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
252 Cleveland St.,
Brooklyn 8, N. Y.

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas $ 120.000
prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmt.
Ižd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.
Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE
BALTIC
Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.
Lietuviams nuolaida.
Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,
Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

NIAGAROS PUSIASALIS

NIAGAROS PUSIASALIO DIDŽIOSIOS JONINĖS

Šioje padangėje viena iš didžiausių metinių švenčių, kur daugiausiai suvažiuoja žmonių net iš tolimiausių vietovių tai yra vilniečių rengiamos tradicinės Joninės.

Šiemet toji didelė diena bus birželio mėn. 23 dieną. Šiais metais Joninės bus nepaprastos. Nepaprastos todėl, kad šie metai yra Maironio metai. Maironis buvo ir per amžius pasiliks didžiuoju lietuvių tautos dainiumi ir jo graziausios giesmės sukurtos Vilniaus garbei. Ir kaip tik šios didžiosios Joninės jau aštunti metai ruošiamos Vilniaus prisiminimui ir garbei. Tai šiais metais per Joninės bus sykiu paminėtas ir didžiojo Lietuvos dainiaus šimtasis gimtadienis.

Tad prisimindami didžiojo dainiaus žodžius:

„Antai pažvelk, tai Vilniaus rūmai dunkso tarp kalnų plačiai. . .",

jau dabar pradėkime ruoštis birželio mėn. 23 dienai į St. Catharines, Merritton Community Centre hall į Didžiąsias Niagaros pusiasalyje Joninės.

Rengėjai - vilniečiai.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

PAGERBKIME MOTINAS

Motinos Dienos minėjimas ruošiamas gegužės mėn. 5 d., 7 val. vakaro Provosta Hall. Prašome kuo skaitlingiau dalyvauti.

Valdyba.

WELLAND, Ont.

MEDŽIOTOJŲ IR MEŠKERIOTOJŲ KLUBO KARTŪNŲ BALIUS

Viena iš didesnių ir skaitlingesnių, o taip pat gi galima sakyai ir iš turtingesnių Niagaros pusiasalyje organizacijų yra tai Wellando Medžiotojų ir Meškeriotojų „Lituanica" klubas, apimantis netik kanadiškąją pusę, siekia ir anąpusę; Niagara Falls, N. Y. Bufflo, N. Y. ir toliau.

Šis klubas pasireiškia ne vien tik sportiniame gyvenime, bet varo stiprią vagą lietuvių visuomeniniam kultūriniam veikime, ypač pasireiškia dosnia ranka pinigine parama. Esant reikalui ką nors sušelpti klubas pirmas pasistengia pribūti su pagalba.

Šiais metais balandžio 14 d. J. Sinkaus hotelio patalpose įvyko narių susirinkimas, kuriame paaiškėjo, kad klubas tik šiuo metu nupirko Hamilton Lietuvių namų šėrą $100 vertės, „Nepriklausomos Lietuvos" 2 šėrus ($20) ir sušelpė vykstančius skautus į Skautų džemborį. Klubo pirm. yra pasireiškęs visuomenininkas Kazys Stankevičius. Susirinkime nutarta ateinančią vasarą rengti porą išvykų mūsų jaunimui sudarant progą mažiesiems pabendrauti su didesniaisiais.

Bet birželio 2 d., šeštadienį, St. Stephens salėje klubas rengia savo metinį nepaprastą pasilinksminimą—Kartūnų balių. Šis parengimas ruošiamas jau keli metai ir jau virto apylinkės lietuvių tradiciniu parengimu. Iš pasitarimų matyti, kad šiais metais šios iškilmės ruošiamos labai atsidėjus ir turės būti kaž kas didelio ir svečiams netikėto, ypač ponioms, kurios pasistengs gražiai apsirėdyti. Tad padėkime saviems papročiams klestėti ir kartu paremkime lietuvių organizacinį gyvenimą.

Kaimynas.

SPORTAS

Atkelta iš 3-čio psl.

laiško paskelbimas Maskvos Izvestijoj ir taip pat jo patalpinimas pavergtos Lietuvos spaudos puslapiuose. Įvairiai jis yra komentuojamas, žinoma, žiūrint iš politinio taško. Tačiau nemaža staigmena reikia laikyti Vilniaus Sporte š. m. balandžio 14 d. paskelbtas ilgas straipsnis „Lietuvos krepšinio 40-mečiui artėjant, kur net nesibijoma viešai iškelti 1938 m. Pabaltijo krepšinio turnyro,' nebijoma pažymėti, kad E. Karnilavičiūtė - Kulakauskienė prieš karą buvo gera krepšininkė ir lengvaatletė, lygiai kaip ir B. Motiejūnaitė — Kilšauskienė! Ar tai „nauji vėjai" Lietuvos sportiniam gyvenime, ar vis vien okupantas žino, kad gražių N. Lietuvos krepšinio laimėjimų, sunku yra išbraukti iš mūsų tautos istorijos, tad jis ir nutarė sujungti nepriklausomybės laikotarpį su dabartiniu krašto pavergimu, tokiu būdu gaudamas 40 tį Lietuvos krepšiniui.

— Po žiemos pertraukos ir lengvaatlečiai išėjo jau į aikštę. Mūsiškiai netikėtai Vilniuje nugalėjo gudus 136:128, nors geresnių pasekmių taip ir nesimatė. Tuo tarpu vilnietė F. Karaliūtė-Karoblienė, atstovaudama Sov. Sąjungai tradiciniam Paryžiaus komunistų laikraščio Humanite bėgime, netikėtai laimėjo antrą vietą. Tiesa, ten stipresnių, tarptautinio mąsto bėgikų nebuvo, nes tikrumoj, tame bėgime yra atstovaujamas tik komunistinis pasaulis arba satelitinių kraštų sportninkai. Tačiau, žinant augštą rusių bėgimo klasę, reikia lietuvaitei antrą vietą laikyti dideliu laimėjimu, nes nuo pirmos rusės, mūsiškė atsiliko vos pusę sekundės.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

Ir lietuviams ką nors reiškia, kad Maskvoj eina „Pravdos" dienraštis, kuris šiemet „švenčia" savo gyvavimo penkiasdešimtmetį. Ta proga, ir Lietuvoj pravedami bėgimai, dviračių lenktynės ir tt. Ta pačia proga sužinome, kaip yra rusinamas mūsų kraštas, nes pav. Šilutėj, kur prieš karą rusų ir su žvake jieškodamas norastum, šiandien, bėgimo laimėtojų tarpe, randamos Sorokos, Jemiljana'as ir kt. rusiškos apvardės.

— Vilniaus krepšininkai atstovaus Lietuvą Sov. Sąjungos „B" klasės pirmenybių rungtynėse.

— Sov. Sąjungos krepšininkai lapkričio mėn. atvyksta į JAV draugiškoms rungtynėms. Vyrų komandoj greičiausnai nematysim lietuvių, tačiau moterų rinktinėn bus pakviestos bent dvi lietuvaitės.

— Kauno halėje pasibaigė Sov. Sąjungos mažojo rankinio (7x7) pirmenybės. Kauno Žalgirio moterys ir Kauno Atletas užėmė trečias vietas. Tuo tarpu vilniečiai, nedalyvavę pirmenybėse, mūsų sostinėje nugalėjo grįžtantį į namus iš pirmenybių Sov. Sąjungos meisterį — Tbilisio komandą 19:13.

IŠ VISUR

— Tarpvalstybinių futbolo rungtynių pasekmės: V. Vokietija — Urugvajus 3:0, Švedija — Čekija 3:1, Lenkija — Prancūzija 3:1 (ir net Paryžiuje!), SS — Liuksemburgas 3:1.

— V. Vokietijoj prasidėjo baigminiai futbolo susitikimai.

— Į Kanadą atvyksta Frankfurto Eintrachto futbolininkai. Toronte rungtynės numatomos birželio 2 d.

— JAV beisbolo komandose šiemet nerandame lietuvių pavardžių. Ankščiau, be Podrio dar buvo Vaitkus, Mikšys ir kt.

Lietuviai veikia visur

J. Amerikos V.

MONTESSORI PARODA

Kovo 31 d. Čikagoje, Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje atidaryta ugdomųjų Montessori priemonių paroda.

Paroda ruošiama:

1. Paminėjimui dešimtmečio nuo mokslinės pedagogikos kūrėjos — M. Montesori mirties.

2. Paminėjimui 12-kos metų nuo įsteigimo pirmojo lietuviško vaikų židinėlio Čikagoje.

3. Pagerbimui pionierės montesorininkės — M. Varnienės.

4. Pareiškimui viešos padėkos AL Tautinei Sąjungai už parėmimą M. Varnienės kelionės mažųjų lietuviukų sistemingo auklėjimo įlėjos, paskiriant $1,000 auką, už kurią buvo įsigyaos psichopedagogines Montessori priemonės.

Parodos tikslas:

1. Supažindinti lietuviškąją visuomenę su psicho-pedagogine mis auklėjimo priemonėmis, kurias paruošė ir susistematino gpdytoja ir pedagogė Dr. M. Montessori, atsižvelgdama į prigimtinius vaiko reikalavimus ir jo psichofizinės plėtros laikotarpius.

2. Atkreipti ypatingą visuomenės dėmesį į sąmoningą ir sistematingą tautinį mažo vaiko auklėjimą. Tai lietuvybės išsilaikymo pagrindas išeivijoje — padėti vaikams iš pat mažens įaugti į lietuviškąją kultūrą.

3. Patiekti tėvams įdėjų našesniam vaiko auklėjimui šeimoje, kurios atatiktų psichofizinius mažojo vaiko reikalavimus, tampriai susijusius su tautiniais potroškiais, o ypač su „motinos" kalbos įsisavinimu.

4. Pagarsinti Lietuvos vardą pedagoginiuose amerikiečių sluogsniuose. Montessori metodas yra tapęs amerikiečių dėmesio rentru. Tai patvirtina didėjąs lankytojų skaičius iš įvairių Amerikos valstijų, kurie atvyksta į M. Varnienės lietuvišką židinėlį, tikslu susipažinti su Montessori auklėjimo priemonėmsi, prinripais ir praktiškuoju darbu.

Parodą rengia AL Montesori d-ja vadovaujama M. Varnienės.

Urugvajus.

VASARIO MĖNESĮ LIETUVIŲ VARDAS

Kaip kiekvieni metai švenčiant 16 Vasario paminėjimą Urugvajuje, Lietuvos ir lietuvių vardas per spaudą ir radiją plačiai išgarsinamas, taip ir šiais metais buvo paskelbti žurnalisto Albino Gumbaragio ir Urugv. Liet. Kultūros dr-jos išsamūs straipsniai, bet siais metais vasario mėnesį lietuvių vardas labai skaudžiai nukentėjo.

Pirma, buvo nužudytas lietuvis Stanislovas Zumka, kuris vertėsi „bičikome", rėžė „vabzdžių ėdžiu", kurie maitinasi iš miesto gatvėse, šiukšliu dežių su maisto likučiais ir gyvena mizeriškose būdose. Tas nužemino lietuvių vardą, kada buvo paskelbta per spaudą, kad nužudytas „bičikome" yra lietuvis, nes niekas nemanė, kad iš mūsų tautiečių kas nors tuo „verstųsi". O antras labai paveikė geram lietuvių vardui, tai kad Tadas Dzevecka nušovė vieną urugvajietį.

Nors pradžioje buvo manyta, kad Tadas nušovė savo draugą, kad šis su kitais jaunuoliais lošė gatvėje, ties jo namais futbolą, už triukšmavimą, bet dabar paaiškėjo, kad tai yra komunistų auka.

Tadas gyveno vienuose namuose su viena lietuvių komunistų šeima, kuri jį su nušautu kaimynu pravardžiavo fašistu už tai, kam jis nepriklause prie komunistų. Tadui pagaliau pritrūko kantrybės ir nesileisdamas būti daugiau provokuojamas, jaunuoliui paleido tris revolverio šūvius; šis nuvežtas į ligoninę, mirė.

Spauda apie tai plačiai atžymėjo, kad lietuvis nušovė urugvajietį futbolistą.

CBC — radio „Saturday Date" programos dalyviai: (virš juje) June Dennis knygų kritikė, Denis Sweeting programos vadovas (apačioje) Jim Chorley antrasis programos vadovas ir Gerald Pratley filmų kritikas.

Vokietija.

LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJOS EVANGELIKŲ MOKINIŲ EKSKURSIJA

Kov o15 d. Vasario 16 gimnazijos evangelikai mokiniai suruošė labai gražią ekskursiją į žymias Pietų Vokietijos istorines vietoves. Ekskursiją paruošė ir jai vadovavo mok. Pr. Skerys.

Pirmoji ekskursijos dalyvių apsistojimo vieta buvo Worms so miestas. Čia ekskursantai pirmiausiai aplankė katedrą. Mok. Skerys katedroje trumpai paaiškino katedros meniškumą ir nušvietė katedros reikšmę reformacijos laiku. Po to visi vyko toliau į antrąją apsistojimo vietą — Speierį.

Speierio mieste ekskursantai aplankė katedrą ir išklausė kelionės palydovo aiškinimą apie katedrą, statybą ir žymiausias istorines datas. Po to evangelikai moksleiviai aplankė evangelikų taip vadinamą: „Protestacijos prisiminimo bažnyčią. Ši bažnyčia yra netik žavinti savo meniškais išdirbiniais, bet yra kartu ir vienybės simbolis visame pasaulyje gyvenančių evangelikų žmonių. Ši bažnyčia užbaigta statyti 1904 metais. Jos statymui buvo sudėtos aukos viso pasaulio evangelikų. Bažnyčios statymas užtruko 11 metų ir kainavo 2,5 mil. auksinių markių.

Iš Speierio autobusas vyko toliau į Annweilerį, kur nuo Trifelso kalno (500 m virš jūros lygio) ir nuo pilies pasižvėję kalnuota ir miškais apaugusio Pfalzo apylinke. Čia ji yra gražiausia visame Pfalzo krašte.

Grįžtant atgal, autobusas važiabo visame pasaulyje žinomu plentu, taip vadinama Vyno gatve (Wainstrasse), kuriuo važiuojant iš abiejų pusių matomi dideli vynuogynų laukai. Ūkininkai čia gyvena iš vynuogynų ir šiame krašte pagamintas vynas yra eksportuojamas į visas pasaulio šalis.

Pakeliui ekskursijos dalyviai dar sustojo Bad Durkheime ir aplankė čia garsiąją vyno statinę, kurioje telpa daugiau kaip pusantro miliono (1,700,000) litrų. Tačiau šioje statineje da bar įrengtas restoranas.

Iš Bad Durkheimo autobusas pasuko per Ludwigshafeną - Manheimą atgal į gimnaziją.

— P. P. Kajeckai balandžio 12 d. dalyvavo Guinėjos ambasadoriaus priėmime Alžiro paliaubų proga.

— Mažojo rankinio (7x7) Sov. S-gos pirmenybės pravedamos N. Lietuvos laikais pastatytoj krepšinio halėje. Kolkas be pralaimėjimų moterų grupėje eina Maskva ir Kaunas, o vyrai yra treti.

● **Dail. A. Elskaus** paroda buvo Brooklyne. Praėjo su pasisekimu.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Jurgis Gliauda. IKARO SONATA. Romanas. 194 pusl. Kaina $1.50 minkštais apdarais ir $2.00 kietais. Išleido Nidos knygų klubas, 1—2, Larbroke Gardens, London, W. 11., England.

Rinktinė Nr. 9 tos pat leidyklos.

K. V. Tauras. GUERILLA WARFARE ON THE AMBER COAST. 1962. Lithuanian Research Institute. Publisher by Voyages Press, 35 West 75 th Street, N. York City 23, N. Y., U.S.A Laida puiki, kietais viršeliais. Kaina 3 dol. Labai tinka dovanoti anglų kalba kalbantiems kita taučiams.

Sibiro tremtinių maldaknygė — MARIA RED ONS — olandų kalba. Labai originaliai išleista — ant pirmo „Pravdos" puslapio. Olandiš kas įrašas sako: „gebeden van vier litause misjes in gevangenschap ir noord — siberie.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Selicitors, Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ofice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,

LIETUVIAI KURIA LIETUVIŠKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuvaitės savo aplinkumoje, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarnavimas nemokamas, nes reikalas

TAUPYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA"

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.
Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai penktadieniais ir pirmadieniais.

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

Iš Kanados:

Siunčiame paprastu ir oro paštu Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyvenną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. grynosvorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos v-bių. siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. JA 8-6686, V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. OS 3-5315, M.Venskevičienė.
Darbo valandos: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALŪZA

PIGIAUSI SIUNTINIAI LIETUVON

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Siuntiniai pristatomi per 3 — savaites.

JANIQUE TRADING CO. LTD.

835 Queen St. W., Toronto. Tel. EM 4-4025.

HAMILTON

MALONIAM HAMILTONIE ČIŲ DĖMESIUI

Per eilę metų įvairiose mūsų kultūros bei taut. supratimo reikaluose, Hamiltono b-nė visą laiką stovėjo jei ne pirmose eilėse, bet tik jau ir ne paskutinėse. Tačiau šiuo momentu, kada „Nepr. Lietuvos" leidykla (a-nė bendrovė) šaukiasi visų geros valios tautiečių paramos, norint įgyvendinti taip reikalingą spaustuvės modernų pakeitimą, hamiltoniečiai lieka bejausmiai. Atrodo, kad jiems šis reikalas nėra svarbus, ar jiems mūsų spauda nereikalinga. Ištikrųjų taip nera. Didelė dauguma „Nepr. Lietuvą" skaito ir nors yra nemažai netikslumų, jaučiasi patenkinti ją gaudami už palyginti žemą kainą. Nors kaip kas išsitaria, kad „N. Lietuva" yra Montrealio kolonijos laikraštis ir ji turi „N. L." išlaikyti, yra nepagrįsta. „Nepr. Lietuva" tarnauja netik Kanados lietuviams, bet taip pat pasiekia visuose kontinentuos esančias lietuvių kolonijas. „Nepr. Lietuvoje" randame ne tik iš Amerikos žinučių, bet taip pat iš Anglijos, Vokietijos, Australijos ir pietų Amerikos. Taipgi „Nepr. Lietuva" nėra tik Montrealio lietuvių laikraštis, bet tarnauja visiems laisvojo pasaulio lietuviams. Kaip malonu kartais rasti Australijos žinutėse pažįstamų tautiečių pavardes, stebėti jų veiklą ir pan.

Džiugu stebėti kaimynų amerikiečių pavardes „Nepr. Lietuvoje" pirkusias b-vės šėrus. Tačiau hamiltoniečių, kaip užburta, nematyti. Gal būtų tam pagrindas, jei Hamiltono b-nė leistų kokį laikraštį. Tačiau to neturime, o vis tik naudojamės „Nepr. Lietuva" ir Toronto „Tėv. Žiburiais". Pasisakymas, kad „Nepr. Lietuva" yra Montrealio kolonijos reikalas, yra labai klaidingas.

„Nepr. Lietuvos" mašinų fondui prasiritus į antrąją pusę reikalingos sumos, parodykim ir hamiltoniečiai savo gerą valią, supraskime tautinę svarbą savąjai spaudai tobulinti ir išlaikyti. Niekas nėra verčiamas aukoti savo uždarbį, bet tik prašoma investuoti, kas suteiks galimybę „Nepr. Lietuvai" pasirodyti tobulesniu laikraščiu. Atsiras daugiau vietos pilnoms korespondencijoms, kurios dabar yra žymiai apkarpomos dėl vietos stokos. Ypatingai nuotraukos labai svarbu. Jūsų parodyta gera valia, paskirtas vienas kitas šėras, ne tik neatneš Jums nuostolio, bet ateityje neš pelną, o iki to laiko skaitysime tinkamą siam kontinentui, modernišką laikraštį. Tad kodėl gi nepadėti? Pasitarnauti pačiam sau, tuo pačiu ir mūsų tautos labui. Mūsų spaudos išlaikymas išeivijoj yra lygiai svarbus mums patiems ir mūsų tėvynei Lietuvai, dėl kurios likimo mes taip sielojamės žodžiais, bet ne visada patvirtiname darbais. Nors kaip visur, taip ir mūsų kolonijoj, yra vargingai besiverčiančių tautiečių, bet yra kurie šią pareigą galėtų atlikti visai nesunkiai. Tam ir kviečiame visus, ypatingai mūsų didžiojo spaudos puoselėtojo Maironio, sukaktuviniais metais, nuoširdžiau mūsų spaudą paremti. Vieno šėro kaina: $10. Pirkus šėrų už 100 dol., „Nepr. Lietuva" jus lankys nemokamai iki pradė moketi procentus. Taip pat kviečiame ir daugiau prenumeratorių.

Kam patogiau šį reikalą sutvarkyti vietoj, prašome kreiptis pas V. Pašilį: 50 Fairholt Rd. S., Hamilton, telef. LI 4-4708. Atkreipusiems dėmesį — širdingas ačiū. **V. P.**

IŠ PRAEITIES TAVO SŪNŪS...

Sekdamas mūsų tautos garbingą praeitį ir jos didžiuosius vyrus, mūsų išeivijos jaunimas seka jų pėdomis, keldamas viešumon mūsų tautos garbingą praeitį ir jos nešamą kančią 20-jam amžiuje. Apmirštant mūsų tautos atstovam išeivijoj vengiant parodyti savo dosnumą mūsų tautos reikalams: spaudai, organizacijoms ir tt., kartais be pagrindo kaltinamas „nutaustantis" mūsų jaunimas, bandoma išjudinti išsistingimo mūsų senąsias jėgas. Jėgas, kurios dėl kažkokių priežasčių po gražaus pasireiškimo pradzioje palaipsniui pradeda nubyrėti. Tas nubyrėjimas, jei nesusigriebsime laiku ir visi bendromis jėgomis neparodysime pasauliui: kad Lietuva gyva, kad mes to norime, tai galį turėti neigiamų pasekmių. Tat kviečiame visus iki vieno, stoti į darbą su mūsų jaunimu, materialiai, o taipgi ir moroliai (gal net svarbiau) paremdami jį darbe mūsų tautos interesams. Ne paslapis, kad mes, jau senstame ir iš rikiuotės reiks anksciau ar veliau pasitraukti. Nueidami amžinybėn, šį tą palikime naudingo mūsų paveldėtojams. Tegu po mūsų jie džiaugsis, kad neapvylėm jų, kad suteikėm jiems drąsos ir jėgų, pasilikti garbingais lietuviais.

Turint šias mintis prieš akis, gal kam kyla klausimas, kągi turime daryti? Labai paprasta. Prisidėkim prie jaunimo, kuris žino, kas reikia daryti, tik jiems trūksta mūsų moralinės ir materialinės paramos. Kaip pav. „Širvintos" ir „Nemuno" t-tų lituanistinės varžybos ir yra nepakeičiamai naudingas ir didelis darbas. Tai yra: „iš praeities" mūsų jaunimas, „sau stiprybę semia". O kągi mes jiems padėjom? Kuklias varžybų premijas paskyrė skautams remti d-jos v-ba ir geriausią 10 dol. kun. dr. J. Tadarauskasė Negana to, mūsų moralinė parama — ant pirštų suskaitoma publika. Čia ir yra duobės kasimas, ko mes gal nė nejaučiame. Tačiau kurie rūpinasi mūsų tautos likimu, tą jaučia ir mums prikiša. Už mūsų jaunosios kartos likimą, dar atsakingi esame mes ir tą atsakomybę stenkimės tinkamai išnešti. Tai jau nėra taip sunku, kad būtų negalima.

Šią pareigą tinkamai atlikti, mūsų jaunimas, duoda mums dar vieną progą geg. 6 d. Tam jaunimas skiria daug darbo ir jėgų. Iš mūsų prašo tik tautinės moralės — atvykti. Tai bus 11 val. ikilmingos pamaldos ir „Nemuno" t-to vėliavos šventinimas. Vėl kūmais sutiko būti nauj. Lietuvos konsulas Toronte, su ponia. Po pamaldų par. salėj trumpa iškilminga sueiga ir Šv. Jurgio minėjimas. 3 val. pp. „L. N." salėje Maironio minėjimas — koncertas, kurį atliks patys skautai iš Hamiltono, Toronto, Londono ir kitų vietovių. Papildys sol. V. Verikaitis su Maironio dainomis. Vakare par. salėj jaunimui šokiai. Visos dienos programoj, kviečiame visus skaitlingai dalyvauti.

V. P.

PIRMIEJI ŠOKIAI

rengiami Tautos Fondo Hamiltono skyriaus v-bos įvyks gegužės 21 d., pirmadienį „Victoria Day" proga „Brant Inn" Burlington'e, Ont. (Apie 10 m. nuo Hamiltono, Toronto kryptimi, prie 2 kelio). Pradžia 7 val. vak.

Veiks įvairus bufetas, staliukų ir daiktinė loterija, įėjimo dovanos ir tt. Šokiams gros Benni Ferri orkestras.

Maloniai kviečiame visus Hamiltono, Toronto ir visų kitų vietovių lietuvius atsilankyti į šį parengimą, kur ne tik bus gera proga linksmai užbaigti ilgesnio savaitgalio popiet, bet kartu prisidėsite ir prie lėšų telkimo mūsų tevynės laisvinimo reikalui.

Laukiame visų.

Valdyba.

VAJUS TAUTOS NAMAMS

54 toje savaitėje davė $600 ir nuo pradžios $61,200. Naujais nariais su $100 įstojo: St. Aušrotienė, J. Adomauskas ir iš Rodney, Ont. J. Enskaitis. Antrą šimtą pridėjo Alf. Kelečius. Neseniai apsigyvenęs Hamiltone Br. Špringelis įstojo su $200. Visiems v-bos vardu gili padėka!

LN V-BOS POSĖDIS

vyko bal. 25 d. Jo metu J. Bulionis atsistatydino iš protokolų sekretoriaus pareigų, likdamas v-bos nariu. Šias pareigas perėmė Vyt. Leparskas. Pov. Savickas prisiunte pareiškimą, kad pasitraukia iš v-bos. Jo eitas buhalterio pareigas perėmė J. G. Skaistys. Kadangi visuotinis narių susirinkimas v-bos kandidatų neišrinko, tad vietoje išėjusio P. Savicko, v-ba vienbalsiai nutarė kviesti pilnateisiu v-bos nariu Pov. Kanopką.

V-bos p-kas padėkojo v-bos nariams, kurie aktyviai įsijungė į pinigų rinkimo vajų. Nuo praėjusio posėdžio, t. y. kovo 22 d. iki bal. 25 d. v-bos nariai iš pasižadėjusių ir naujai įstojusių LN narių gavo gr. pinigais ar čekiais $5700: St. Bakšys $3300, J. Remikaitis $600, Pr. Ročys $500, J. Bulionis $500. Po $200: F. Rimkus, V. Saliklis ir G. Palmer ir jo $100: Vyt. Leparskas ir Alf. Patamsis, 12 v-bos narių nesurinko nieko. St. Bakšys labai nuoširdžiai kreipėsi į v-bos narius, prašydamas iki kito posėdžio, kuris numatomas gegužės gale, dėti visas pastangas galimai daugiau surinkti lėšų, nes nuo to priklauso naujų LN statyba.

Savo tolimesniame praneši me v-bos p-kas išreikė Talkos v-bai gilią padėką už sutikimą iš anksto nuomoti bankeliui patalpas. Tai esąs didelis žingsnis į pilną kolonijos vieningu mą.

Baigdamas pranešimą St. Bakšys prašė narių visais būdais padėti telkti LN lėšas, konkrečiai siūlydamas iki kito posėdžio kiekvienam v-bos nariui surasti po pora alyvos klientų.

Svarstydami tolimesnį lėšų telkimą, v-bos nariai įsipareigojo iki sekančio posėdžio surinkti po kitus $500 kiekvienas.

LN plytų vajus nutarta pradėti vykdyti gegužės antroje pusėje.

Svarstant naujų LN statybos reikalui, J. Mikelėnas pranešė, kad viskas eina sklandžiai. J. G. Skaistys pažymėjo, kar jis turįs galimybę gauti paskolą iš valdžios. Galutini rezultatai paaiškėsią gegužės pradžioje.

V-ba patvirtino 20 naujų narių sąrašą, kurie su papildomai įnešusiais nuo vas. 8 d. iki bal. 17 d. sudėjo iš viso $6050.

Posėdis praėjo visų narių vieningoje nuotaikoje, dėti didžiausias pastangas, kad kuo greičiau pradėti naujų LN statybą. Jį uždarydamas St. Bakšys palinkėjo, kad iki kito posėdžio kiekvienas v-bos narys surinktų po tūkstantinę.

Skolos už LN sklypą bal. 27 d. atmokėta $1000. Liko dar $4000.

Naujų LN statyba

bus vienas didžiausių musų kolonijos lietuviškų bandymų. Jis parodys, kad lietuvis yra dvasiškai galingas, kada mato nuoširdų ir teisingą reikalą. Tad visi iki vieno remkime mūsų gražiųjų Tautos Nomų įsijungimą. Patikėkime vieną kitą šimtinę bendram tautiniam pastatui įsigyti, kud mūsų įdėtas pinigas palūkanų formoje mums asmenišką naudą neš ir daug prisidės prie lietuvybės jaunimo tarpe išlaikymo, o mums vyresniems bus jauki ir graži susitikimų ir bendravimų vieta. **Sk. St.**

KARTŪNŲ BALIŲ

šeštadienį, gegužės 5 d., 7.30 val. vak. Knights of Columbus salėje. Ruošia ateitininkai. Trys gražiausios suknelės bus premijuojamos: I—25 dol., II—15 dol. ir III — 10 dol.

Moksleiviams įėjimas tiktai 50 centų ir jiems bus rezervuoti atskiri stalai. Šokiams gros mūsų visų mėgiamas Benni Ferrie orkestras. Bus turtinga loterija. Veiks savas bufetas. Tai iki pasimatymo baliuje.

J. P.

FILMAS DIDYSIS BEN-HUR

šią ir kitą savaitę rodomas LN kine Delta. Kasdien tik vienas seansas 7 v. 30 min. vakaro.

1962 — KONCERTAS — 1962

MAIRONIO METAI **MAIRONIO MINĖJIMAS**

Programoje:
SOL. V. VERIKAITIS
Akompanuoja D. Skrinskaitė.
Tautinių šokių grupė GYVATARAS
Vad. G. Breichmanienė,
Stygų orkestras, A. Ulbinas.
MAIRONIO KŪRYBA
Hamiltono meninės jėgos.

Svečiai:
Delhi
Londono
Niagara Falls
Rochesterio
St. Catharines
Toronto
Wellando.

Hamiltono Lietuvių Namuose
Sekmadienį, 3 val. Gegužės 6 d. Rengia skautai.

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA"
Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,
morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 5 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
20 King St. E. Room 13. **Tel. JA 7-5875**

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS
GP 2-5
APATINIAI-KOJINĖS-T-MARŠKINIAI

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padairas ir patenkina dvasiškai. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimiesiems, vaikams ir jaunimui.

St. Kairys. **LIETUVA BUDO.** Apie tautinį sąmonėjimą. **$5.50**
K.Bielinis. **DIENOJANT.** Apie spaudos draudimo laikus. **$6.00**
K. Bielinis. **PENKTIEJI METAI.** Apie 1905 metų revoliuciją. **$6.00**
H. Tautvaišienė. **TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TUNDROJE.** Sibiro tremtinės atsiminimai. ... **$1.25**
Vaižgantas. **PRAGIEDRULIAI.** **$2.00**
P. Jurkus. **SMILGAIČIŲ AKVARĖLĖ.** **$4.00**
S. Gira. **BUENOS AIRĖS.** **$2.00**
J. Švaistas. **GYVENIMO MAGIJA.** **$1.50**
J. Švaistas. **JO SUŽADĖTINĖ.** Romanas. **$3.00**
J. Švaistas. **KNYGNEŠIŲ PĖDSAKAIS.** Romanas. **$1.50**
A. Škėma. **BALTA DROBULĖ.** **$1.00**
Plokštelės. **MILŽINO PAUNKSMĖJE,**
3 ilgo grojimo, 3 valandoms su puikiu albumu.. **$ 15.00**
Plokštelė, **ŽIRGINĖLIAI,** ilgo grojimo ..... **$ 5.00**
B. Brazdžionis. **VIDUDIENIO SODAI.** ..... **$ 4.00**
Rapolas Skipitis. **NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT.** Atsiminimai. **$5.00**
A. Tulys. **TŪZŲ KLUBAS.** Novelės. **$3.00**
Topografinis **ŽEMĖLAPIS,** 125 lapai.
Sužymėti kaimai ir vienkiemiai. **25.00**
Liet. liaud. menas. **MEDŽIO DIRBINIAI** **6.00**
A. Baranauskas. **KALVOS IR LANKOS.** **1.50**
V. Pietaris. **ALGIMANTAS.** I ir II tomai. **$3.00**
Prof. J. ERETAS. **STASYS ŠALKAUSKIS.** **5.00**
Fr. Naujokaitis. **UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS.** **$5.00**
Jonas Mačys - Kėkštas. **POEZIJA.** **2.00**
Alb. Baranauskas. **SNIEGO PLATUMOS.** **1.30**
Šventoji istorija. **SENASIS ĮSTATYMAS.** **1.00**
F. E. Sillanpaa. **SILIJA.** Romanas. **$3.00**
Selected Lithuanian. **SHORT STORIES.** **5.00**
V. Ramonas. **MIGLOTAS RYTAS.** **2.00**
Felix Timmerman. **KAIMIETIŠKOJI PSALMĖ.** **$1.00**
Skaitymai. **SAUJA DERLIAUS.** **6.00**
J. Savickas. **ŽEMĖ DEGA.** I ir II t. po **$2.50**
A. Radžius. **PAUKŠČIŲ TAKAS.** **$1.50**
Dr. A. Šešplaukis. **PRATIMINĖ LIET. KALBOS GRAMATIKA** **4.00**
A. Merkelis **TUMAS VAIŽGANTAS** **6.00**
Dr. J. Kaškelis. **KOMUNIZMAS BE KAUKĖS** **1.50**
8-tos Lietuvių dienos METRAŠTIS ..... **$ 1.00**
N. Mazalaitė. **PJŪTIES METAS.** Romanas. **$3.00**
Kazys Jakubėnas. **ŪŽIA MELSVAS ŠILAS** ..... **$ 4.00**
J. Savickas. **ŠVENTOJI LIETUVA.** Romanas. ..... **$ 3.00**
I. Joergo. **TAIKA ATEINA Į SLĖNĮ.** Romanas. **$1.00**
Grimų PASAKOS. Iliustruota. ..... **$ 3.00**
St. Būdavas. **RŪSTI SIENA.** Apysaka. ..... **$ 1.40**
A. Giedrius. **PASAKĖČIOS.** ..... **$ 2.00**
J. Ignatonis. **IR NEVESK Į PAGUNDĄ.** Romanas. .. **$ 3.00**
J. Gandrimas. **IŠ LIETUVOS MUZIKINĖS KŪRYBOS ISTORIJOS.** **$3.00**
A. Gustaitis. **LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA,** iliustruota **$2.50**
Algirdas Gustaitis. **ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS.** Jų nutikimai Lietuvos kaime. Kova su gaidžiu. **$2.00**
Bronys Raila. **TAMSIAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ** **5.00**
Mykolas Sleževičius. **KELIŲ AUTORIŲ ATSIMINIMAI** ..... **$ 5.00**
Fr. Mauriac. **GIMDYTOJA,** romanas **1.75**
A. Kutkus. **ARTISTO ATSIMINIMAI** **2.00**
Levinskas - Banišauskas, **ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI** **3.00**
Mokyklai ir gyvenimui. **LIETUVOS ŽEMĖLAPIS** .. **3,50**
Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.
Žurnalas **LIETUVA** **0,50**
P. Babickas. **DRAMBLIO KOJOS.** ..... **$ 2.00**
S. Miglinas. **PAVERGTOJI LIETUVA** **1.50**
S. Miglinas. **LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS DOKUMENTUOSE.** **1.50**
„STUDENTŲ VARPAS" **0.50**
J. Mingirdas. **PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI,POSAKIAI** **3.50**
„VARPAS" (dvigubas) **2.00**
Dr. J. Prunskis. **RINKTINĖS MINTYS.** **$3.00**
E. Bačelis. **KOLCHOZAI LIETUVOJE** **0.50**
Karolė Požėraitė. **DIDVYRIŲ ŽEMĖ.** **1,50**
Paulius Jatulis. **PO TŪKSTANČIAIS KAUKIŲ** **1,50**
V. Čižiūnas. **TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE** **1,50**
B. Pūkelevičiūtė. **METŪGĖS.** **1.00**
B. Stundžia. **BURIAVIMAS IR JŪRININKYSTĖ** **2,00**
K. Požeraitė, **NUSIDĖJĖLĖ,** romanas ..... **$ 2.—**
J. Gruodis, **VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS** ..... **$ 1,50**
Dr. K. Grinius, **ATSIMINIMAI ir MINTYS** ..... **$ 1,50**
P. Orintaitė, **MARTI IŠ MIESTO** ..... **$ 0.75**
V. Tamulaitis, **SUGRĮŽIMAS** ..... **$ 1,10**
Vytenis, **RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ,** žudynės ..... **$ 0,75**
Prof. Roemeris, **LIETUVOS SOVIETIZACIJA** .... **$ 0.25**
Dr. J. Balys. **LIETUVIŠKOS PASAKOS.** ..... **$ 2.50**
B. Sruoga. **DIEVŲ MIŠKAS.** ..... **$ 5.00**
J. Gliauda. **ŠIKŠNOSPARNIŲ SOSTAS.** ..... **$ 2.50**
V. Alantas. **TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ.** ..... **$ 4.50**
Ig. Šeinius. **KUPRELIS** ..... **$ 3.00**
Ig. Šeinius. **Vyskupas ir velnias.** ..... **$ 3.00**
A. Baronas. **LAIPTAI IR BEDUGNĖS.** ..... **$ 3.00**
J. Vadis. **OKULTINIAI PATYRIMAI.** ..... **$ 2.00**
L. Dovydėnas. **BROLIAI DOMEIKOS.** ..... **$ 3.00**
B. Daubaras. **NERAMU BUVO L. ALĖJOJ.** ..... **$ 2.00**
A. Baranauskas. **KLONIAI IR KALVOS.** ..... **$ 2.00**
J. Jankus. **PIRMASIS RŪPESTIS.** ..... **$ 2.00**
J. Eretas. **ST. ŠALKAUSKIS.** ..... **$ 5.00**
N. Mazalaitė. **PJŪTIES METAS.** ..... **$ 3.00**
A. Koestler. **NULIS IR BEGALYBĖ.** ..... **$ 2.00**
P. Jurkus. **SMILGAIČIŲ AKVARĖLĖS.** ..... **$ 5.00**
J. Švaistas. **TRYS ŽODŽIAI.** ..... **$ 2.00**
B. Sruoga. **KAS BUS, KAS NEBUS.** ..... **$ 2.00**
J. Gliauda. **NAMAI ANT SMĖLIO.** ..... **$ 2.00**
J. Gliauda. **ORA PRO NOBIS.** ..... **$ 4.00**

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q., Canada.

Pirmasis pavasario KONCERTAS!!!

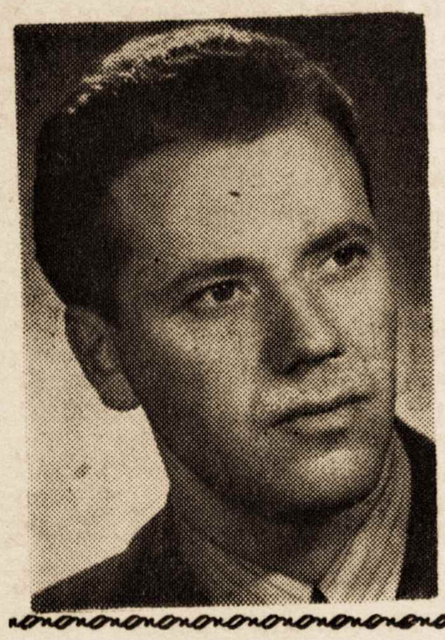

RUOŠIA
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS MIŠRUS CHORAS,

vedamas muziko
ALEKSANDRO AMBROZAIČIO,

dalyvaujant Lietuvos Operos solistei
ELZBIETAI KARDELIENEI

ir pianistui - virtuozui
KAZIMIERUI SMILGEVIČIUI,

gegužės 5 dieną, 7.30 val.,

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

BUS IŠPILDYTA RINKTINĖS MUZIKOS PROGRAMA— VIENO CHORO IR SU SOLISTAIS.

*

PO KONCERTO ŠOKIAI.

*

GERAS ORKESTRAS

*

TURTINGAS BUFETAS

*

Įeinant auka $ 1.50.
Studentams $1.00.

MONTREAL

J. E. VYSK. VINCENTAS BRIZGYS,

atlikęs Aušros Vartų parapijoje vaikų Pirmosios Komunijos ir dirmavojimo apeigas, grįždamas į Čikagą, aplankė „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją ir pasidalino lietuviškomis aktualijomis. Vyskupas yra labai veiklus ir akyliai stebi ne tiktai lietuvių gyvenimą, bet ir tarptautinį.

BANKO „LITO" REIKALAI

Rosemounto „Lito" skyrius per praeitą savaitę priėmė $5,757, išmokėjo $986 ir įstojo keturi nauji nariai. Labai malonu konstatuoti, kad pastarosiomis savaitėmis padaugėjo narių įstojimas su tūkstantiniais indėliais.

Pavasario metas yra automobilių pirkimo sezonas. Jei nori pirkti — mokek grynais ir pasiskolink „Lite", kadangi „Finance" kompanijos ima bent du kartu didesnes palūkanas. Jei sako, kad ima tik 8%, tai žinok, jog mokesi 16%, nes jie palūkanas priskaičiuoja iš anksto už visus metus, kai „Lite", kas mėnesį mokant mažėja suma, mažėja ir palūkanos.

IŠKILMINGA SKAUTŲ TUNTŲ SUEIGA

įvyks šį sekmadienį, gegužės 6 d. Aušros Vartų salėje. Visi skautai renkasi 10.45 v. ryto vienuoliktos valandos mišioms. Po sueigos bus laužas ir žaidimai. Visuomenė mielai kviečiama dalyvauti.

Tuntininkai.

● **Inžinierių** balius nukeltas į rudenį, nes permažai parduota bilietų.

MENO KŪRINIŲ LOTERIJA DIDĖJA

Be suminėtųjų menininkų, — V. Remeikos, R. Bukausko, A. Tamošaitienės, T. Valiaus, R. Viesulo, H. Žmuidzinienės, A. Vazalinsko, Dagio (jie čia suminėti jų kūrinių gavimo eile), „Nepriklausomos Lietuvos" Mašinų fondo vajaus reikalams Meno kūrinių loterijai dar paaukojo kūrinius šie dailininkai: Antanas Tamošaitis (Žvejys); mozaikas Česlovas Januškevičius (Trikampių žaismas arba Blezdingėlė); Alfonsas Šepetys(?) iš Edmontono; Jonas Norkus (V. Kudirkos portretas), ir Anastazija Tamošaitienė (meniškai išaustas tautinis drabužis moteriai arba mergaitei). Laukiama dar daugiau meno darbų, kurie yra pažadėti.

Tuo tarpu biletai jau platinami. Šiai Meno kūrinių loterijai bilietų bus išsiuntinėta ir Neprikl. Lietuvos skaitytojams su prašymu juos išplatinti. Šia proga mielus tautiečius prašome biletus pirkti. Jų kaina: 3 už vieną dolerį.

Loterija gi — tikrai vertinga.

SOBINO SKIEPAI JAU PAGAMINTI

Prof. Dr. V. Pavilaniui vadovaujant, vadinamieji Sobino skiepai prieš Poliomielitą jau pagaminti ir išbandyti. Montrealyje tais skiepais paskiepyta per du tūkstančius žmonių. Profesorius ir savo vaikus paskiepijo tais Sobino skiepais. Jie pagaminti skysčio pavidalo, kaip sirupas, ir skiepijamiesiems asmenims duodami arba tiniu šaukšteliu. Dabar Kanados valdžia ruošiasi jais skiepyti kitus Kanados gyventojus, ypač vaikus, kurie greičiau užsikrečia Polio liga, negu suaugusieji.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Pirmasis mėnesio penktadienis, skirtas Kristaus Dieviškosios Širdies garbei. Šia proga mūsų bažnyčioje šv. mišios bus ir vakare 8 val.

Tuokiasi Jonas Verbyla su Ir. Masandukaite.

Gegužjinės pamaldos visad būdavo lietuvio meilės Mariai tikrasis triumfgas. Ir mūsų Aušros Vartų Marijos, bažnyčioje tęsime šią kilnią tradiciją: visą gegužės mėnesį gegužinės pamaldos vyks kiekvieną dieną vakarais 8 val. Tik šeštadieniais jos vyks 7 val. vakaro ir sekmadieniais — tuo jau po sumos. Dalyvaukime gegužinėse pamaldose skaitlingai. Priminkime šią kilnią lietuvišką tradiciją jaunimui.

Šv. Juozapo šventė yra švenčiama gegužės 1 dieną.

Parapijos vaikučių didžioji šventė, Pirmoji komunija ir Sutvirtinimo sakramentas įvyko sumos metu.

Esame labai dėkingi Jo Eksc. vysk. V. Brizgiui už Jo jo apsilaikymą mūsų parapijoje ir už ganytojišką patarnavimą suteikiant mūsų vaikučiams Sutvirtinimo Sakramentą, ir pirmąją šv. komuniją.

Pirmąjame pavasario koncerte, kurį ruošia Aušros Vartų parapijos choras šeštadienį — gegužės 5 dieną. Mes išgirsime čia gražių lietuviškosios dainos kūrinių, kuriuos choras ir solistai yra mums paruošę. Koncerte dalyvauja Lietuvos op. sol. Elzbieta Kardelienė pianistas-virtuozas Kazimieras Smilgevičius. Du laimėjimai koncerto dalyviams: malonumas mums išgirsti gražią lietuvišką dainą ir džiaugsmas choristams, matant mūsų jiems rodomą nuoširdumą bei dėkingumą. Koncertas vyksta A. V. salėje. Pradžia — 7.30 v. Kaina $1.50.

NP MARIJOS SAMBŪRIO Šventė

Gegužės 6 d., 4 val. po pietų Aušros Vartų parapijoj įvyks pirmą kartą mūsų parapijoj Marijos vainikavimas. Po tų ceremonijų bus trumpa programėlė, atlikta vyresniųjų ir jaunesniųjų sambūrio mergaičių. Įėjimas nemokamas. Visi kviečiami dalyvauti.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Pirmoji komunija ateinantį sekmadienį, 11 val. Išpažintis ir praktika vaikams bus šeštadienį 3 val. po pietų.

Penktadienį pirmasis mėnesio penktadienis. Mišios 8 v. ryto ir 8 val. vakaro.

Gebgužės mėn. antrąjį sekmadienį Motinos dienos minėjimas tuojau po sumos.

Užsakai paskelbti Leo Gandron ir Elenos Mackevičiūtės; Jono Verbylos ir Irenos Masandukaitės.

Margučių vakarienė buvo sekminga. Buvo premijuotas Tamkevičiūtės gražiausis margutis. Vakarienėė davė $758.

Aukavo bažnyčiai: J. Mozūraitis, J. Juškevičius-Miller, V. Sabalys po 50 dol., J. Čičinskas, V. Mitchel, P. Rzevuckas, Z. Tamošauskas, V. Pužauskas po 30, A. Stulginskis, P. Stulginskis, V. Bubelis, A. Naujokas po 25 dol.; R. Bohemier, A. Ruzgaitis, V. Pearson po 20, G. Seltorius, Br. Balnys po 15; M. Stasiškis, J. Miller, V. Alianskas po 14; J. Strėlienė 12, M. Danisevičienė, O. Juodelis, V. Nameika, B. Paulauskaitė ir St. Ambrasas po 10 dol. ir kt.

DLK VYTAUTO KLUBAS ĮSTOJO Į VYSTYMOSI KELIĄ

Po ilgoko laikotarpio, kada Vytauto klubas buvo stagnacijoje, pakutiniais laikais sukruto ir ryžtasi didinti veiklą. Tam tikslui Klubas yra būtinas išsiplėtimo. Ši idėja dabar, kaip atrodo, jau yra nukreipta gyvendinimo kryptimi

Sekmadienį Klube buvo svarbus susirinkimas, kurio pasekmėje įvyko principinio pobūdžio balsavimai. Nutarta pirkti šalia jo esantis sklypas žemės. Slaptu balsavimu 351 šėras pasisakė už sklypo pirkimą ir tiktai 215 pries Tokiu būdu Klubo valdybai pavesta sklypas pirkti. Tai daroma tuo tikslu, kad ant viso sklypo galima būtų pastatyti Klubą su didele sale, kuri tiktų visiems Montrealio lietuvių parengimams. Sveikintinas sumanymas ir pirmieji žingsniai.

● **Inž. E. Dainius** tarnybos reikalais yra išvykęs į Filadelfiją, JAV.

TORONTO

236 SLA KUOPA

gegužės 5 d. Lietuvių Namuose (kampas Dundas ir Ossington Str.) didžiojoje salėje rengia pavasario balių — viešą šokių vakarą. Bus bufetas, užkandžiai, loterija etc.

Širdingai kviečiami Toronto, Hamiltono, St. Catharines bei kitų apylinkių lietuviai.

Pradžia 7 val. 30 min. vakaro. Įžanga, įskaitant ir šes, 1 dol. 50 ct.

Rengėjai.

236-OS SLA KUOPOS

susirinkimas įvyks gegužės 13 d., 1 v. pp. Lietuvių Namuose. Bus renkami delegatai į SLA seimą, todėl visi nariai prašomi atsilankyti.

Daugiau susirinkimų ligi rugsėjo mėn. nebus, todėl pageidautina, kad nariai pasistengtų savo mokesčius sutvarkyti taip, kad ligi rugsėjo m. išliktų gerame narystės stovyje, tai ir mūsų fin. sekretorė galės turėti laisvesnes vasaros atostogas. **S. P.**

ŠAUNIOS ĮKURTUVĖS

įvyko šeštadienį naujoje pp K. Smilgevičių rezidencijoje, pastatytoje labai originaliu būdu: kiekviena pusė augšto pradeda naują augštą, taip — po nuožulniu dangščiu susidaro 3-jų augštų namai. Didelis svečių būrys pp. Smilgevičiams atminčiai bei papuošti naujus namus įteikė dail. J. Akstino modernios tapybos paveikslą ir geriausius linkėjimus sėkmės naujuose namuose.

● **Inž. V. Kongelis** komandiruotas į Afriką, dramblio kaulo kraštą prižiūrėti didelio viešbučio statyboje įrengiamą šaldymo sistemą.

● **Simfoninio** orkestro dalyviai, išvykdami į Maskvą, gavo patarimą: pasiimti muilo, tualetinio popieriaus ir adatų.

● **Kijeve,** Montrealio simfoniniam orkestrui baigus koncertą, solistė Stratas publikos buvo prašoma pagiedoti Ave Maria.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Gegužinės pamaldos bus laikomos kiekvieną vakarą.

Motinos diena, prisitaikant prie Apylinkės valdybos ankstyvesnio nutarimo, mūsų parapijoje taip pat bus švenčiama antrą gegužės mėnesio sekmadienį, gegužės 13 d.

Operetė „Prie koplytėlės", kurią ruošia Pris. parap. vaikų choras, bus pastatyta mūsų salėj gegužės 6 d.

Vaikučių pirma komunija gegužės 13 d. Pamokos sekmadienis tuoj po 10 val. mišių, o antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7—8 val. vak.

Tuokiasi. Viktoras Baranauskas su Mary Madelin.

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį	2—4; 7—9 p. m
antradienį ir penktadienį	2—4 p. m.
trečiadienį	7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.	

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051.

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr.E.Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

Dr. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemont Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų Gydytoja
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6-1570

Arch Realties R'd.
Pr. Rudinskas, HU 1-2957.
2415 Park Row East, N. D. G.
Sklypai, namai, prekybos ir pramonės įmonės. Premijos už naujų klijentų nurodymą.

J.Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS.
Siuvu, Parduodu, Taisau ir Remodeliuoju.
6396 Bannantyne, Verdun.
Tel.: dienomis AV 8-2352.
Po 6 val. PO 7 6183.

Taupyk ir skolinkis
SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS"
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
Bankas veikia: sekmadieniais: 10,30--1 val. A. V. par. salėje.
Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirmadieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. p. p.
3907 Rosemount Blvd. (W. of Pie IX): trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 9 v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 v.
Paskolų reikalais kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską, Rosemounte darbo valandomis tel. RA 2 2472, kitu laiku — tel. HU 1-2957.
Pirm. J. **Bernotas, UN 6-2065.** Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.

REIKALINGA MOTERIS
Lengvai namų ruošai.
Modernūs įrengimai.
Atskiras kambarys.
Laisvi šeštadienių vakarai ir sekmadienis.
Teirautis RE 8-6430.

REIKALINGI DU VYRAI
pastoviam darbui savaitgaliais:
1. Navigacijos darbui ir
2. Lėktuvų aptarnavimui prieš skridimą.
Kvalifikacijos: turi turėti aeronautic pažymėjimą; amžius iki 40 metų.
Labai geras už darbą atlyginimas. Kreiptis tel. PO 9-0685, Pilot. W. Fillipp-Filipavičius.

IŠNUOMOJAMAS
5½ kambarių, nešildomas, pusrūsio butas.
3640 Drolet St.,
Teirautis Mr. Siegel.
Dienomis: UN 6-6904.
Vakarais: RI 4-5402.

TAISAU IR DAŽAU
LENGVAS MAŠINAS.
LIETUVIAMS NUOLAIDA.
Skambinkite telef. DU 9-0571
V. Sušinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

PARDUODAMI
Dideli ir maži
Ūkiai
bei
Vasarvietės
Teirautis Paul Gingras B.S
Case Pastele 375,
988 Rue du Sud,
Cowansville, Que.

GRAŽI FARMA,
30 mylių nuo Montrealio, parduodama arba iškeičiama į namą Montrealyje.
Teirautis: HU 1-2957.

DISTR. ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke W. VI 2-8501
Rosemount, 12 butų po 4 atskirus kambarius. 7 metų. Nuomininkų šildymas. Išnuomoti po $65,00 kiekvienas. Paskola $60,000.00 iš 5½%. Įmo[illegible] $10,000. Prašoma $75,000
Geros pajamos.
Pastatai — Žemė
Draudimas — Paskolos
P. Adamonis, RA 2-2472.

K. GUDŽIONAS
MASSON FURS
Parduoda gatavus, siuva naujus, remodeliuoja ir taiso senus
kailinius paltus.
Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.
3365 Masson St.,
Montreal.
Tel. RA 1-6005.